

**PROPOZYCJE
DO PAKIETU DZIAŁAŃ ANTYKRYZYSOWYCH
oraz informacje wynikające z obowiązującego
ustawodawstwa
uwzględniające wyniki ustaleń
Prezydium Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-
Gospodarczych
z dnia 20 kwietnia 2009 r.**

material roboczy z dnia 24.04.2009

SPIS TREŚCI

L.p.	Tytuł	Str.
1.	I OBSZAR WYNAGRODZEŃ I ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH	3
2.	Punkt 1 Pakietu - Program kryzysowej pomocy dla społeczeństwa w szczególności wsparcie rodzin najuboższych poszkodowanych w wyniku kryzysu oraz zwiększenie środków na świadczenia socjalne w związku ze wzrostem liczby osób zwalnianych z pracy.	4
3.	Punkt 2 i 3 Pakietu - Zniesienie opodatkowania zapomóg udzielanych przez związki zawodowe (poszerzenie katalogu) oraz świadczeń wypłacanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz Zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych pomocy socjalnej realizowanej w formie bonów uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi, w tym tzw. bonów towarowych i świadczeń pieniężnych.	31
4.	Punkt 4 Pakietu - Uchylenie ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz zniesienie ustawy kominowej.	39
5.	Punkt 5 Pakietu - Wypracowanie w minimalnym wynagrodzeniu mechanizmów osiągnięcia poziomu 50% przeciętnego wynagrodzenia	47
6.	II OBSZAR RYNKU PRACY I STOSUNKÓW PRACY	49
7.	Punkt 6, 8, 10 i 11 Pakietu - Wprowadzenie 12 miesięcznego okresu rozliczeniowego Racjonalizacja rozwiązań dotyczących doby pracowniczej w kontekście rozliczania czasu pracy Ruchomy czas pracy jako instrument wspomagający łączenie obowiązków rodzinnych z zawodowymi Stabilizacja zatrudnienia poprzez ograniczenie stosowania umów na czas określony	50
8.	Punkt 7 Pakietu - Uruchomienie zakładowego funduszu szkoleniowego	56
9.	Punkt 9 Pakietu - Pakiety socjalne jako źródło prawa pracy	63
10.	III OBSZAR POLITYKI GOSPODARCZEJ	64
11.	Punkt 12 Pakietu – Przyspieszona amortyzacja.	65
12.	Punkt 13 Pakietu – Subsydiowanie zatrudnienia jako alternatywy wobec zwolnień grupowych	66

**I.   OBSZAR   WYNAGRODZEŃ   I   ŚWIADCZEŃ
SOCJALNYCH**

1. Program kryzysowej pomocy dla społeczeństwa w szczególności wsparcie rodzin najuboższych poszkodowanych w wyniku kryzysu oraz zwiększenie środków na świadczenia socjalne w związku ze wzrostem liczby osób zwalnianych z pracy.

Programy i działania podejmowane na rzecz osób zwalnianych z pracy w świetle ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewiduje szerokie spektrum działań, mających na celu wsparcie zarówno osób bezrobotnych, jak i pracodawców.

W ramach wsparcia dla pracodawców starosta z Funduszu Pracy może:

- zrefundować podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia;
- przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia, a w przypadku gdy działalność jest podejmowana na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, wysokość przyznanych bezrobotnemu środków nie może przekraczać 4-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu.
- Podmiot prowadzący działalność gospodarczą, który otrzymał refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, jest obowiązany dokonać zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami, jeżeli zatrudnił na utworzonym stanowisku pracy skierowanego lub skierowanych bezrobotnych w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 24 miesiące albo naruszył inne warunki umowy o refundację.
- Osoba, która otrzymała z Funduszu Pracy jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, jest obowiązana dokonać zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami, jeżeli prowadziła działalność gospodarczą lub była członkiem spółdzielni socjalnej przez okres krótszy niż 12 miesięcy albo naruszone zostały inne warunki umowy dotyczące przyznania tych środków.

W ramach podstawowych usług rynku pracy, przewidzianych ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – dostępnych dla wszystkich osób bezrobotnych, zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, znajdują się:

- 1. Pośrednictwo pracy;
- 2. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa;
- 3. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy;

- 4. Organizacja szkoleń.

Ad. 1 Pośrednictwo pracy

- Pośrednictwo pracy polega w szczególności na:
  - 1) udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;
  - 2) pozyskiwaniu ofert pracy;
  - 2a) upowszechnianiu ofert pracy, w tym przez przekazywanie ofert pracy do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy;
  - 3) udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy;
  - 4) informowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy;
  - 5) inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami;
  - 6) współdziałaniu powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania;
  - 7) informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.
- Pośrednictwo pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców realizowane przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy jest prowadzone nieodpłatnie, zgodnie z zasadami:
  - 1) dostępności usług pośrednictwa pracy dla poszukujących pracy oraz dla pracodawców;
  - 2) dobrowolności – oznaczającej wolne od przymusu korzystanie z usług pośrednictwa pracy;
  - 3) równości – oznaczającej obowiązek udzielania wszystkim bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w znalezieniu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie lub orientację seksualną;
  - 4) jawności – oznaczającej, że każde wolne miejsce pracy zgłoszone do urzędu pracy jest podawane do wiadomości bezrobotnym i poszukującym pracy.
- Powiatowy urząd pracy, który nie dysponuje kandydatami spełniającymi wymagania określone w ofercie pracy, udostępnia informacje o braku możliwości realizacji oferty innym powiatowym urządowi pracy co najmniej przez internetową bazę ofert pracy.
- Pracodawca zgłasza ofertę pracy do jednego powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsce wykonywania pracy albo innego wybranego przez siebie urzędu.
- Pracodawca zgłaszając ofertę pracy do powiatowego urzędu pracy może nie wyrazić zgody na podawanie do wiadomości publicznej informacji umożliwiających jego identyfikację przez osoby niezarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy.
- Zadania w zakresie upowszechniania oferty pracy, kontaktów z pracodawcą i osobami zarejestrowanymi oraz kierowanie zarejestrowanych do pracodawcy realizuje powiatowy urząd pracy, który przyjął ofertę pracy od pracodawcy.

- Oferta pracy, w związku z którą pracodawca nie wyraził zgody na podawanie do wiadomości publicznej informacji umożliwiających jego identyfikację, może być udostępniona w pełnym zakresie wyłącznie tym bezrobotnym lub poszukującym pracy, którzy spełniają wymagania określone w ofercie i których powiatowy urząd pracy kieruje do pracy u tego pracodawcy.
- Powiatowy urząd pracy nie może przyjąć oferty pracy, o ile pracodawca:
  - 1) zawarł w ofercie pracy wymagania, które naruszają zasadę równego traktowania w zatrudnieniu w rozumieniu przepisów prawa pracy, i mogą dyskryminować kandydatów do pracy, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie lub orientację seksualną;
  - 2) w okresie do 365 dni przed dniem zgłoszenia oferty pracy został skazany prawomocnym wyrokiem za naruszenie praw pracowniczych lub jest objęty postępowaniem wyjaśniającym w tej sprawie.

Ad. 2 Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

- Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa polega na udzielaniu:
  - 1) bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, w szczególności na:
    - a) udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
    - b) udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badaniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
    - c) kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
    - d) inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy;
  - 2) pracodawcom pomocy:
    - a) w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy,
    - b) we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.
- Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa są realizowane zgodnie z zasadami:
  - 1) dostępności usług poradnictwa zawodowego dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz dla pracodawców;
  - 2) dobrowolności;
  - 3) równości bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub przynależność związkową;
  - 4) swobody wyboru zawodu i miejsca zatrudnienia;
  - 5) bezpłatności;
  - 6) poufności i ochrony danych.
- Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa są świadczone w formie grupowej lub w formie porady indywidualnej.
- Udzielanie pracodawcom pomocy – w zależności od jej formy, jest realizowane na wniosek pracodawcy lub w formie porady indywidualnej.

Ad. 3 Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

- Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy polega na przygotowywaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności przez:
  - 1) uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy;
  - 2) uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych;
  - 3) dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.
- Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, o której mowa w powyżej w podpunkcie 1 i 2, jest świadczona bezrobotnym i poszukującym pracy.
- Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy jest udzielana przez powiatowe urzędy pracy w ramach klubów pracy oraz przez centra informacji i planowania kariery zawodowej wojewódzkich urzędów pracy.
- Koszty utworzenia klubu pracy i prowadzonych w nim działań są finansowane ze środków przeznaczonych na funkcjonowanie powiatowego urzędu pracy oraz ze środków Funduszu Pracy w zakresie wyposażenia klubu pracy oraz kosztów prowadzenia zajęć przez osoby niebędące pracownikami powiatowego urzędu pracy.
- Starosta inicjuje i wspiera tworzenie klubów pracy przez instytucje lub organizacje, udzielając im pomocy organizacyjnej i merytorycznej.
- Starosta może zawrzeć ze szkołą wyższą lub organizacją studencką umowę przewidującą sfinansowanie z Funduszu Pracy części kosztów wyposażenia nowo otwartego akademickiego biura karier, w wysokości nieprzekraczającej piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia. Do sfinansowania kosztów wyposażenia akademickiego biura karier prowadzącego działalność gospodarczą mają zastosowanie przepisy dotyczące udzielania pomocy de minimis.

Ad. 4 Usługi szkoleniowe świadczone przez urzędy pracy oraz kategorie osób do nich uprawnionych

- Osoby uprawnione do usług szkoleniowych świadczonych przez urzędy pracy, to:
  - 1) osoby bezrobotne
  - 2) osoby poszukujące pracy:
    - będące w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
    - zatrudnione u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji,
    - otrzymujące świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny,
    - uczestniczące w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej,
    - żołnierze rezerwy,
    - pobierające rentę szkoleniową,
    - pobierające świadczenie szkoleniowe,

- podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem,
- pracownicy oraz osoby wykonujące inną pracę zarobkową w wieku 45 lat i powyżej;
- każda osoba bezrobotna i poszukująca pracy zamierzająca skorzystać z usług szkoleniowych powinna zarejestrować się w urzędzie pracy właściwym dla miejsca zamieszkania.

a) Oferta urzędów pracy w zakresie usług szkoleniowych

- oferta urzędów pracy w zakresie usług szkoleniowych obejmuje:
  1. skierowanie na *szkolenie* do instytucji szkoleniowej,
  2. udzielenie *pożyczki szkoleniowej*,
  3. dofinansowanie kosztów *egzaminów* oraz kosztów uzyskania *licencji*,
  4. dofinansowanie kosztów *studiów podyplomowych*.
- poza usługami szkoleniowymi urzędy pracy realizują nw. programy/instrumenty rynku pracy służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych bezrobotnych, tj.:
  - przydzielają *stypendia na kontynuowanie nauki* w średniej szkole dla dorosłych albo w szkole wyższej w trybie niestacjonarnym,
  - organizują *staże* u pracodawcy,
  - organizują *przygotowanie zawodowe dorosłych*.

a1. Skierowanie na szkolenie do instytucji szkoleniowej

- osoba uprawniona może zostać skierowana na *szkolenie grupowe* organizowane przez urząd pracy zgodnie z planem szkoleń lub *szkolenie przez siebie wskazane*, wówczas we wniosku do urzędu pracy musi wykazać celowość tego szkolenia; w obu przypadkach szkolenie jest finansowane z Funduszu Pracy;
- regułą jest, że szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem – nie dłużej niż 12 miesięcy;
- szkolenie osób bez kwalifikacji zawodowych może trwać do 12 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem – nie dłużej niż 24 miesiące;
- kandydat na szkolenie ma prawo do:
  - pomocy doradcy zawodowego w wyborze kierunku szkolenia zgodnego z posiadanymi predyspozycjami,
  - bezpłatnych badań lekarskich i specjalistycznych, o ile wymaga tego specyfika szkolenia.
- osobom skierowanym na szkolenie przysługuje zwrot kosztów zakwaterowania i wyżywienia, jeżeli szkolenie odbywa się w miejscowości innej niż miejsce zameldowania uczestnika szkolenia a także ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku ze szkoleniem; urząd pracy może też dokonać zwrotu kosztów przejazdu na szkolenie;
- osoba bezrobotna uczestnicząca w szkoleniu trwającym co najmniej 150 godzin miesięcznie otrzyma stypendium w wysokości 100% zasiłku (551,80 zł.) lub 120 % zasiłku (662,20 zł.), jeżeli spełnia jedno z nw. kryteriów:

- posiada wykształcenie gimnazjalne lub niższe, lub
- nie posiada kwalifikacji zawodowych, lub
- ukończyła 50 rok życia, lub
- posiada prawo do zasiłku;
- w przypadku niższego wymiaru godzin szkolenia, wysokość stypendium ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu;
- osoba bezrobotna, które podejmie zatrudnienie w trakcie szkolenia ma prawo do stypendium w wysokości 20 % zasiłku – do zakończenia szkolenia;
- stypendia nie przysługują poszukującym pracy i pracownikom, których urząd pracy skierował na szkolenie;
- osoba bezrobotna uczestnicząca w szkoleniu, samotnie wychowująca dziecko do lat 18, może otrzymać zwrot kosztów opieki nad dzieckiem, do wysokości połowy zasiłku;
- bliższe informacje na temat możliwości udziału w szkoleniu finansowanym ze środków Funduszu Pracy lub innych środków publicznych (Europejskiego Funduszu Społecznego) można uzyskać:
  - w powiatowym urzędzie pracy: w centrum aktywizacji zawodowej lub u doradcy zawodowego, specjalisty ds. rozwoju zawodowego lub pośrednika pracy,
  - w centrum informacji i planowania kariery zawodowej wojewódzkiego urzędu pracy,
  - w gminnym punkcie informacyjno-konsultacyjnym.

a2. Udzielenie pożyczki szkoleniowej

- **pożyczka szkoleniowa** przysługuje na sfinansowanie kosztów szkolenia zwiększającego szanse na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia;
- wysokość **pożyczki szkoleniowej** nie może przekraczać 400% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy;
- **pożyczka szkoleniowa** jest nieoprocentowana, a okres jej spłaty nie może przekroczyć 18 miesięcy od określonej w umowie daty ukończenia szkolenia;
- w przypadku wykorzystania **pożyczki szkoleniowej** na inne cele niż określone w umowie – podlega ona zwrotowi w całości wraz z odsetkami ustawowymi.

a3. Dofinansowanie kosztów egzaminów oraz kosztów uzyskania licencji

- limit dofinansowania kosztów **egzaminów** umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz kosztów uzyskania **licencji** niezbędnych do wykonywania danego zawodu – wynosi 100 % przeciętnego wynagrodzenia;

- w celu uzyskania dofinansowania należy złożyć wniosek zawierający uzasadnienie celowości przystąpienia do egzaminu lub ubiegania się o licencję; w uzasadnieniu należy wykazać, że dokument uzyskany w wyniku pozytywnego złożenia egzaminu lub licencja przyczynią się do uzyskania lub utrzymania zatrudnienia.

a4. Dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych

- urząd pracy może sfinansować 100% kosztów należnych organizatorowi **studiów podyplomowych**, jednak kwota dofinansowania nie może przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia;
- dofinansowanie kosztów **studiów podyplomowych** przysługuje do ich zakończenia, niezależnie od podjęcia pracy w trakcie ich trwania;
- uczestnikom **studiów podyplomowych** przysługuje stypendium w wysokości 20 % zasiłku;
- prawo do stypendium w wysokości 20 % zasiłku przysługuje także po podjęciu pracy przez uczestników tych studiów – do ich zakończenia.

b) Stypendium z Funduszu Pracy na kontynuowanie nauki w średniej szkole dla dorosłych albo w szkole wyższej trybie niestacjonarnym

- **stypendium na kontynuowanie nauki** w szkole przysługuje osobie bezrobotnej bez kwalifikacji zawodowych, która w okresie 12 miesięcy od zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy podjęła dalszą naukę w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych lub szkole wyższej w trybie studiów niestacjonarnych;
- **stypendium** może zostać przyznane osobom, spełniającym łącznie dwa kryteria: brak kwalifikacji zawodowych i niski dochód w rodzinie, uprawniający do korzystania z pomocy społecznej.
- wysokość **stypendium** wynosi 100% zasiłku tj. 551,80 zł. miesięcznie;
- **stypendium** przysługuje przez okres 12 miesięcy, ale może zostać przedłużone do ukończenia nauki, zgodnie z programem nauczania;
- osoby bezrobotne, które podejmą pracę w trakcie nauki mają prawo do **stypendium** w wysokości 20% zasiłku do czasu ukończenia nauki, na pokrycie drobnych wydatków związanych z kształceniem.

c) Staże u pracodawcy dla osób bezrobotnych

- ze **staży** mogą skorzystać wszystkie osoby bezrobotne będące w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy;
- osobom bezrobotnym do 25 roku życia przysługuje **staż** dłuższy - do 12 miesięcy;
- pozostałym osobom uprawnionym przysługuje **staż** krótszy - do 6 miesięcy; są to:
  - bezrobotni długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, albo kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
  - bezrobotni powyżej 50 roku życia,
  - bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
  - bezrobotni samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
  - bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
  - bezrobotni niepełnosprawni

- uczestnicy *stażu* otrzymują stypendium wypłacane z Funduszu Pracy; w 2009 roku jego wysokość została określona kwotowo i wynosi 773 zł w pierwszej połowie roku (do 31 maja) i 791 zł w drugiej połowie roku (do 31 grudnia);
- *staż* jest instrumentem pomagającym uzyskać bezrobotnemu tzw. nieformalne kwalifikacje i umiejętności praktyczne, w toku wykonywania zadań zawodowych na stanowisku pracy;
- *staż* jest realizowany w oparciu o program, który ustala pracodawca i zgłasza do urzędu pracy;
- na zakończenie programu *stażu* pracodawca wydaje opinię, a na jej podstawie urząd pracy wystawia bezrobotnemu zaświadczenie o ukończeniu stażu.

d) Przygotowanie zawodowe dorosłych

- ***przygotowanie zawodowe dorosłych*** umożliwia uzyskanie tytułu zawodowego, tytułu czeladnika lub zdobycie umiejętności zawodowych poświadczonych zaświadczeniem;
- z ww. formy aktywizacji mogą skorzystać osoby bezrobotne i nw. kategorie osób poszukujących pracy:
  - otrzymujące świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny, określone w odrębnych przepisach,
  - uczestniczące w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej,
  - żołnierze rezerwy,
  - pobierający rentę szkoleniową,
  - pobierający świadczenie szkoleniowe.
- funkcjonują dwa warianty tej formy aktywizacji: ***praktyczna nauka zawodu dorosłych***, trwająca od 12 do 18 miesięcy oraz ***przyuczenie do pracy dorosłych***, trwające od 3 do 6 miesięcy;
- ***przygotowanie zawodowe dorosłych*** jest realizowane na podstawie umowy zawieranej między starostą a pracodawcą i ewentualnie instytucją szkoleniową, w oparciu o program opracowany przez pracodawcę lub z udziałem instytucji szkoleniowej i kończy się egzaminem potwierdzającym uzyskane kwalifikacje;
- program ***przygotowania zawodowego dorosłych*** jest realizowany przede wszystkim u pracodawców i powinien przewidywać co najmniej 80% czasu na nabywanie umiejętności praktycznych; pozostałe 20% czasu to nauka teorii, która może być prowadzona u pracodawcy lub w instytucji szkoleniowej;
- uczestnicy ww. formy aktywizacji będą otrzymywać stypendium ze środków Funduszu Pracy, w tej samej wysokości, co stypendium dla uczestników szkoleń tj. 100% zasiłku dla bezrobotnych (a dla osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym albo bez kwalifikacji zawodowych, albo w wieku powyżej 50 roku życia - w wysokości 120% zasiłku).

e) **Instrumenty wsparcia dla osób zwalnianych grupowo w ramach zwolnień monitorowanych**

Instrumenty wsparcia dla osób zwalnianych grupowo w ramach zwolnień monitorowanych, to:

- możliwość uczestnictwa w szkoleniu zorganizowanym w ramach **programu zwolnień monitorowanych**, na podstawie art. 70 ust. 1,
- prawo do **świadczenia szkoleniowego** na podstawie art. 70 ust. 5 ustawy.

- **Szkolenie w ramach programu zwolnień monitorowanych**

- pracodawca zamierzający zwolnić co najmniej 50 pracowników w okresie 3 miesięcy jest zobowiązany uzgodnić z powiatowym urzędem pracy zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników obejmujące w szczególności: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenie, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy;
- pracodawca w przypadku takich zwolnień, zwanych **zwolnieniami monitorowanymi**, zobowiązany jest do opracowania programu przewidującego określone usługi rynku pracy na rzecz zwalnianych pracowników;
- program zwolnień monitorowanych należy przygotować **przed dokonaniem zwolnień pracowników**.
- **program zwolnień monitorowanych** może być realizowany przez powiatowy urząd pracy, agencję zatrudnienia lub instytucje szkoleniową;
- program ten może być finansowany całkowicie ze środków pracodawcy lub z różnych źródeł (w tym środków publicznych) z zachowaniem współfinansowania przez pracodawcę.

- **Świadczenie szkoleniowe**

- pracodawca realizujący program zwolnienia monitorowanego, może wypłacać **świadczenie szkoleniowe**;
- **świadczenie szkoleniowe** przysługuje po rozwiązaniu przez pracownika stosunku pracy lub stosunku służbowego na czas udziału pracownika w szkoleniu, w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy;
- **świadczenie szkoleniowe** może być przyznawane przez pracodawcę na wniosek pracownika;
- w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, pracodawca zawiera z pracownikiem umowę określającą warunki wypłacania tego świadczenia;
- **świadczenia szkoleniowe** powinno być wypłacane w wysokości równej wynagrodzeniu pracownika, obliczanemu jak za urlop wypoczynkowy, nie wyższej jednak niż 200 % minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- **świadczenie szkoleniowe** powinno być wypłacane co miesiąc, począwszy od miesiąca w którym pracownik rozpoczął szkolenie;
- od **świadczenia szkoleniowego** pracodawca opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, jednak może otrzymać zwrot kosztów tych składek z Funduszu pracy, po zawarciu stosownej umowy z urzędem pracy;
- zwalniany pracownik może uzyskać pomoc w podjęciu szkolenia w różny sposób:
  - może wystąpić do instytucji szkoleniowej realizującej program zwolnienia monitorowanego o włączenie do grupy uczestników szkoleń,

- może zwrócić się bezpośrednio do powiatowego urzędu pracy o skierowanie na wybrane przez siebie szkolenie.
- zwalniany pracownik może otrzymać bezpłatną pomoc w wyborze kierunku szkolenia odpowiadającego jego predyspozycjom zawodowym i potrzebom rynku pracy; pomocy takiej udziela doradca zawodowy:
  - w powiatowym urzędzie pracy,
  - w centrum informacji i planowania kariery zawodowej wojewódzkiego urzędu pracy.

Programy specjalne

Objęcie beneficjentów pomocy - m.in. osób bezrobotnych, poszukujących pracy a także zagrożonych zwolnieniem, programem specjalnym. Wprowadzony ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33) nowy instrument, którym są specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, daje staroście swobodę kreowania działań dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczestników programu specjalnego. Zakłada się, iż specyficzne elementy wspierające zatrudnienie obejmować będą racjonalne wydatki ponoszone w szczególności na zakup środków trwałych, materiałów i usług, niezbędnych w procesie aktywizacji zawodowej lub utrzymaniu miejsc pracy i stanowić będą uzupełnienie usług rynku pracy i instrumentów rynku pracy.

Programy specjalne są finansowane ze środków Funduszu Pracy, ustalonych według algorytmu, przyznanych na finansowanie zadań w powiecie oraz mogą być wspierane innymi środkami (np. instytucji współpracujących, czy pracodawców biorących udział w programie specjalnym). Na wniosek starosty minister właściwy do spraw pracy na realizację programów specjalnych może przyznać dodatkowe środki, z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy.

Punkty konsultacyjne

W przypadku ewentualnych grupowych zwolnień w dużych zakładach pracy możliwe jest uruchomienie na terenie podmiotu objętego restrukturyzacją „Punktu Konsultacyjnego” dla pracowników zagrożonych rozwiązaniem stosunku pracy.

W punkcie konsultacyjnym świadczone będą usługi pośrednictwa i poradnictwa zawodowego przez: pośredników pracy, asystentów EURES, doradców zawodowych zatrudnionych w PUP, a także doradców EURES, doradców zawodowych zatrudnionych w WUP.

Istnieje możliwość realizacji projektów konkursowych w ramach poddziałania 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie.*

Działanie to jest podejmowane przez wojewódzki i powiatowy urząd pracy po uzyskaniu informacji o zamierzonych zwolnieniach, na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przepisów i zasad PO KL.

Ponadto ustawa przewiduje:

- **refundację wynagrodzeń**, nagród i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego przy pracach interwencyjnych, 640,09 zł na osobę –miesięcznie,
- **refundację wynagrodzeń**, nagród i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego przy robotach publicznych, 1 721,80 zł na osobę–miesięcznie,
- **zwrot kosztów przejazdu** z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia lub odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy (po spełnieniu warunku art. 45 ust.1 starosta może dokonać z FP przez okres do 12 miesięcy zwrotu kosztów przejazdu),
- **zwrot kosztów zakwaterowania** osobie, która na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie poza miejscem stałego zamieszkania, jeżeli czas dojazdu wynosi łącznie ponad 3 godziny dziennie (po spełnieniu war. art.45 ust 2 ustawy, starosta może dokonać z FP przez okres do 12 miesięcy zwrotu kosztów zakwaterowania),
- **refundację kosztów wyposażenia miejsca pracy** dla bezrobotnego, przyznanie bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa, w kwocie 14 842,75 zł na osobę-jednorazowo,
- **refundację kosztów poniesionych z tytułu opłaconych składek** na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego, w kwocie 3 828,00 zł na osobę-jednorazowo.

Zasilek dla bezrobotnych

W przypadku braku propozycji odpowiedniej pracy, propozycji stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz po spełnieniu określonych wymogów ustawowych bezrobotnemu przysługuje **zasilek**, którego wysokość wynosi obecnie:

- 551,80 zł podstawowy,
- 441,50 zł obniżony (80%)
- 662,20 zł podwyższony (120%) - miesięcznie na osobę.

Podział środków Funduszu Pracy na realizację w 2009 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia wg kwot postawionych do dyspozycji samorządów powiatowych dokonany został po przekazaniu wg algorytmu kwoty **1.505.075,2 tys. zł.** przypadającej w poszczególnych województwach w kwotach:

1.	Dolnośląskie	112 095,2
2.	Kujawsko-Pomorskie	112 436,1
3.	Lubelskie	102 542,7
4.	Lubuskie	46 158,8
5.	Łódzkie	108 127,0
6.	Małopolskie	93 029,9
7.	Mazowieckie	191 661,1
8.	Opolskie	35 295,6
9.	Podkarpackie	113 413,9
10.	Podlaskie	42 025,1
11.	Pomorskie	71 388,1
12.	Śląskie	129 818,8
13.	Świętokrzyskie	79 875,9
14.	Warmińsko-Mazurskie	93 691,4
15.	Wielkopolskie	86 022,5
16.	Zachodniopomorskie	87 493,3

W tej samej łącznej kwocie **1.505.075,2 tys. zł** postawione zostały środki Funduszu Pracy do dyspozycji marszałków województw na realizację działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na poddziałanie 6.1.3 (poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych). Większość marszałków województw przedłożyła już (przynajmniej częściowy) podział przyznanych kwot na realizację w roku 2009 dla samorządów powiatowych realizujących projekty.

Z 10% rezerwy ministra wynoszącej w 2009 roku 333.350 tys. zł , która wzrosła w związku z nieplanowanymi wpływami na Fundusz Pracy (środki z prywatyzacji od Ministra Skarbu Państwa) do kwoty ok. **825 mln zł** przeznacza się;

- 100 mln zł na programy i działania na rzecz osób bezrobotnych, zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, związanych z trudnościami gospodarczymi lub niewypłacalnością pracodawcy w warunkach kryzysu finansowego;
- 130 mln zł na programy zwiększające aktywność zawodową osób w wieku do 30 lat;
- 60 mln zł na realizację programów zwiększających aktywność zawodowa osób w wieku 45/50 plus;
- 120 mln zł na realizację programów związanych z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości;
- 14 mln zł. na programy związane z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe oraz inne zdarzenia nieprzewidywalne;
- 5 mln zł na programy pilotażowe;
- 345 mln zł przeznacza się jako rezerwa na pomoc bezrobotnym w spłacie kredytów hipotecznych .

Złożone wnioski o dodatkowe środki z rezerwy ministra na realizację wymienionych powyżej są analizowane i będą uruchamiane.

Rozwiązania prawne wynikające z obecnego ustawodawstwa, dotyczące wsparcia materialnego rodzinom wielodzietnym

Podstawa prawna: ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.).

Podstawowym instrumentem wsparcia materialnego rodzin z dziećmi na utrzymaniu, w tym rodzin wielodzietnych, są świadczenia rodzinne. Świadczenia rodzinne przysługują rodzicom lub opiekunowi prawnemu albo faktycznemu mającym na utrzymaniu dziecko w wieku

do 18 lat lub do 21 lat jeśli się uczy albo do 24 lat gdy się uczy i jest niepełnosprawne. Nabycie prawa do ww. świadczeń uwarunkowane jest m.in. spełnieniem ustawowego kryterium dochodowego, które wynosi 504 zł netto na osobę w rodzinie, zaś w przypadku rodzin wychowujących niepełnosprawne dzieci - 583 zł netto na osobę w rodzinie. Podstawowym rodzajem świadczeń jest zasiłek rodzinny, którego wysokość uzależniona jest od wieku dziecka (48 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia, 64 zł miesięcznie na dziecko w wieku 5-18 lat i 68 zł miesięcznie na dziecko w wieku 18-24 lata). Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

1. urodzenia dziecka,
2. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
3. samotnego wychowywania dziecka,
4. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
5. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
6. rozpoczęcia roku szkolnego,
7. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Ad.1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo do ukończenia przez dziecko 1 roku życia w kwocie 1.000 zł

Ad.2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – wypłacany w związku z korzystaniem z urlopu wychowawczego w celu sprawowania opieki nad dzieckiem przez okres 24 miesięcy, 36 miesięcy w przypadku mnogiego porodu albo 72 miesięcy jeśli dziecko jest niepełnosprawne w kwocie 400 zł miesięcznie.

Ad. 3 Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka – wypłacany przypadku braku możliwości zasądzenia alimentów od drugiego z rodziców z powodu śmierci tego rodzica, oddalenia przez sąd powództwa o ustalenie alimentów, albo gdy ojciec dziecka jest nieznan, przysługuje w kwocie 170 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci, zaś w przypadku dzieci niepełnosprawnych jego kwota jest podwyższona do 250 zł miesięcznie na dziecko nie więcej niż 500 zł na wszystkie dzieci.

Ad.4. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - w kwocie 80 zł miesięcznie na trzecie i każde następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Ad. 5. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - w kwocie 60 zł miesięcznie na niepełnosprawne dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia albo 80 zł miesięcznie na niepełnosprawne dziecko pomiędzy 5 a 24 rokiem życia.

Ad. 6. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – w kwocie 100 zł raz w roku w związku z rozpoczęciem przez dziecko roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego.

Ad. 7. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – wypłacany w okresie wrzesień – czerwiec w kwocie 90 zł w sytuacji zamieszkiwania przez dziecko w internacie, bursie czy na stacji albo w kwocie 50 zł w przypadku dojazdu do szkoły.

Ponadto bez kryterium dochodowego przyznawane są: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. „becikowe”) w kwocie 1.000 zł oraz, związany z niepełnosprawnością, zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł miesięcznie.
Przykładowo

Przykład 1. Rodzina pełna z 3 dzieci w wieku 4 lata, 17 lat oraz 19 lat przysługująca kwota świadczeń rodzinnych wynosi:

Rodzaje świadczeń rodzinnych	Kwota przysługujących rodzinie świadczeń rodzinnych na dziecko (w zł):			RAZEM
	w wieku 4 lat	w wieku 17 lat	w wieku 19 lat	
Zasiłek rodzinny (miesięcznie)	48	64	68	180
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:				
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (miesięcznie)	-	-	80	80
- rozpoczęcia roku szkolnego (raz w roku)	-	100	100	200
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (w okresie pobierania nauki)	-	50/90*	50/90*	100/180

* 50 zł na dziecko w przypadku dojazdu przez dziecko do szkoły lub 90 zł w przypadku zamieszkiwania w internacie.

Ogółem kwota przysługujących świadczeń rodzinnych

- miesięcznie: **360 zł/440 zł**
- jednorazowo: **200 zł**

W przypadku niepełnosprawności dziecka kwota ogółem zwiększona jest dodatkowo od 213 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat (dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego i zasiłek pielęgnacyjny) do odpowiednio 233 zł miesięcznie na dziecko w wieku 5-24 lata.

Przykład 2. Rodzina pełna z 6 dzieci w wieku: 0,5 roku, 4 lata, 15 lat, wieku 16 lat dziecka, 17 lat oraz 19 lat.

Rodzaje świadczeń rodzinnych	Kwota przysługujących rodzinie świadczeń rodzinnych na dziecko (w zł):						RAZEM
	w wieku 0,5 roku	w wieku 4 lat	w wieku 15 lat	w wieku 16 lat	w wieku 17 lat	w wieku 19 lat	
Zasiłek rodzinny (miesięcznie)	48	48	64	64	64	68	356
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:							
- urodzenia się dziecka	1.000						1.000
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (miesięcznie)	-		80	80	80	80	320
- rozpoczęcia roku szkolnego (raz w roku)			100	100	100	100	400
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (w okresie pobierania nauki)	-	-	50/90*	50/90*	50/90*	50/90*	200/360*

* - 50 zł na dziecko w przypadku dojazdu przez dziecko do szkoły lub 90 zł w przypadku zamieszkiwania w internacie.

Ogółem kwota przysługujących świadczeń rodzinnych:

miesięcznie: 876 zł/1.036 zł

jednorazowo: 1.400 zł

Dodatkowo rodzinie tej przysługuje kwota **1.000 zł** jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. „becikowego”).

Przykład 3. Rodzina niepełna (ojciec dzieci nie żyje) z 6 dzieci w wieku: 0,5 roku, 4 lata, 15 lat, wieku 16 lat dziecka, 17 lat oraz 19 lat.

Rodzaje świadczeń rodzinnych	Kwota przysługujących rodzinie świadczeń rodzinnych na dziecko (w zł):						RAZEM
	w wieku 0,5 roku	w wieku 4 lat	w wieku 15 lat	w wieku 16 lat	w wieku 17 lat	w wieku 19 lat	
Zasiłek rodzinny (miesięcznie)	48	48	64	64	64	68	356
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:							
- urodzenia się dziecka	1.000						1.000
- samotnego wychowywania dziecka	170	170					340
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (miesięcznie)	-		80	80	80	80	320
- rozpoczęcia roku szkolnego (raz w roku)			100	100	100	100	400
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (w okresie pobierania nauki)	-	-	50/90*	50/90*	50/90*	50/90*	200/360*

* - 50 zł na dziecko w przypadku dojazdu przez dziecko do szkoły lub 90 zł w przypadku zamieszkiwania w internacie.

Ogółem kwota przysługujących świadczeń rodzinnych:

miesięcznie: 1.216 zł/1.376 zł

jednorazowo: 1.400 zł

Dodatkowo rodzinie tej przysługuje kwota **1.000 zł** jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. „becikowego”).

W bieżącym roku będzie miała miejsce ustawowa weryfikacja wysokości kwot świadczeń rodzinnych i wysokości kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń. Zgodnie z art. 18 ustawy o świadczeniach rodzinnych, kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych oraz kwoty tych świadczeń podlegają procedurze weryfikacji co 3 lata. Ma ona na celu ustalenie, w oparciu o przeprowadzane przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych badania prognozy wsparcia dochodowego rodzin

(WDR),

czy i w jakim zakresie istnieje potrzeba zmiany wysokości tych kwot. Rządowe propozycje zmian w tym zakresie zostaną przekazane do dnia 15 maja 2009 r. do uzgodnień w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych. Ustalone ostatecznie kwoty kryterium dochodowego oraz kwoty świadczeń rodzinnych zostaną ogłoszone w terminie do dnia 15 sierpnia 2009 r. Zweryfikowane kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych oraz kwoty tych świadczeń zaczną obowiązywać od nowego okresu zasiłkowego, tj. od 1 listopada 2009 r. Ponadto należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, począwszy od 1 listopada 2009 r. kwota zasiłku rodzinnego powinna wzrosnąć do poziomu 40% wartości koszyka żywnościowego, ustalonego w badaniach WDR dla dziecka w danej grupie wiekowej.

Ważną rolę w zakresie wsparcia udzielanego przez państwo niezamożnym rodzinom z dziećmi na utrzymaniu, w tym rodzinom wielodzietnym, odgrywają również świadczenia

z budżetu państwa, wypłacane w zastępstwie nieegzekwowanych alimentów. Obecnie są to świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wypłacane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2009 r. Nr 1 poz. 7 z późn. zm.). Maksymalna wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosi 500 zł na dziecko (osobę uprawnioną), zaś wysokość kryterium dochodowego warunkującego prawo do jego otrzymania - 725 zł netto na osobę w rodzinie. Wydatki na te świadczenia objęte są obowiązkiem zwrotu wraz z odsetkami przez dłużnika alimentacyjnego.

Koncepcja wprowadzenia wsparcia dla wrażliwych ekonomicznie odbiorców energii elektrycznej

W MG podjęto działania mające na celu wypracowanie systemu pomocy najsłabszym grupom odbiorców w gospodarstwach domowych. Wstępnie, opracowano trzy koncepcje udzielania pomocy najsłabszym odbiorcom, a mianowicie poprzez:

- a) administracyjne wprowadzenie w życie specjalnie skonstruowanej tańszej taryfy rodzinnej,
oraz alternatywnie/uzupełniająco:
- b) stworzenie rozwiązania mieszczącego się w krajowym systemie pomocy społecznej,
- c) świadczenie pomocy przez przedsiębiorstwa energetyczne w ramach ich programów pomocowych (tzw. zasada odpowiedzialności społecznej biznesu CSR – z ang. Corporate Social Responsibility).

Ad a)

Zgodnie z tą koncepcją, ceny energii elektrycznej, dla odbiorców w gospodarstwach domowych zużywających roczne nie więcej niż 1 200 kWh (średnie roczne zużycie wynosi 1 900 kWh), będą zatwierdzane przez Prezesa URE. Do kryterium rocznego zużycia energii, mogłoby być także dołączone kryterium miesięcznego dochodu na jednego członka rodziny nie przekracza np. 500 zł. netto.

Ceny dla tej grupy odbiorców pozostaną zatwierdzane także w sytuacji, gdy w wyniku postępującej liberalizacji, Prezes URE zwolni przedsiębiorstwa obrotu, z obowiązku zatwierdzania cen energii elektrycznej dla innych gospodarstw domowych. Ceny oferowane odbiorcom wrażliwym pozostaną regulowane administracyjnie. Z związku z czym Prezes URE będzie sprawdzał i weryfikował koszty przyjmowane przez przedsiębiorstwa do ich kalkulacji.

Ww. koncepcja zakłada, że grupa odbiorców wrażliwych ekonomicznie miałyby np. utrzymane na niezmiennym poziomie obecne stawki cen energii elektrycznej dla grupy G 11 (gospodarstwa domowe) przez określony czas, lub np. stawki kształtowane corocznie przez Prezesa URE odpowiednim wskaźnikiem w stosunku do ogłaszanej przez niego średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym.

Ad b)

Zgodnie z tą koncepcją pomoc odbiorcom wrażliwym ekonomicznie w pokrywaniu należności za energię elektryczną realizowana byłaby poprzez system pomocy społecznej. Rozwinięty miałby zostać dotychczasowy system zasiłków celowych dla najuboższych grup odbiorców tej energii. Wprowadzenie tej koncepcji miałyby nastąpić poprzez wprowadzenia odpowiednich zmian w ustawach *o pomocy społecznej* oraz *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*, a być może również w ustawach *o dodatkach mieszkaniowych*, *o podatku akcyzowym*, *o podatku od towarów i usług* oraz *Prawo energetyczne*.

Zgodnie z tą koncepcją, działania mające na celu pomoc osobom szczególnie narażonym na drastyczne skutki podwyżek energii, obecnie realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, zostałyby wsparte ze strony administracji rządowej.

Dodatkowo, w ramach powyższej koncepcji, wykorzystywane zostałyby liczniki przedpłatowe energii elektrycznej, które umożliwiają kontrolę zużywanej energii przez odbiorcę oraz monitorowanie przeznaczenia przyznanych środków pomocowych.

Ad c)

Ww. rozwiązanie mogłoby mieć charakter uzupełniający w stosunku do rozwiązań z koncepcji a i b. Ww. rozwiązanie zakłada, że przedsiębiorstwa energetyczne dobrowolnie wypracują systemy pomocy dla korzystających z ich usług najuboższych odbiorców, w ramach coraz to powszechniej stosowanej w świecie zasady tzw. społecznej odpowiedzialności biznesu w warunkach konkurencyjnego rynku (ang. Corporate Social Responsibility). Opracowywany przez przedsiębiorstwa program pomocy obejmowałby m.in. możliwość odroczenia lub rozłożenia na raty spłaty należności za energię elektryczną oraz stosowanie liczników przedpłatowych.

Projekty:

Dofinansowanie programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

W ustawie budżetowej na 2009 r. na realizację programu zaplanowano wydatki ogółem w kwocie **550.000 tys. zł**, 350.000 tys. zł - w budżetach wojewodów i 200.000 tys. zł – w rezerwach celowych. Ogólna kwota przeznaczona na dożywianie jest większa o 50.000 tys. zł niż w latach poprzednich. W 2009 r. umożliwiono szkołom dożywianie dodatkowej liczby dzieci, w uzasadnionych sytuacjach, bez konieczności przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Środki **Rezerwy Solidarności Społecznej** jako dodatkowe źródło finansowania zrealizowania powyższych zadań. Konieczność ograniczeń wydatków budżetowych w roku bieżącym spowodowały znaczące cięcia środków w dziale 852 – Pomoc społeczna. Sytuacja ta stanowi już barierę finansową przed realizacją bieżących zadań o charakterze obligatoryjnym wynikających z ustawy o pomocy społecznej. W przypadku, gdy środki te pozostaną zablokowane, konieczne będzie wcześniejsze uruchomienie rezerw celowych na realizację bieżących zadań, co uniemożliwi wywiązanie się z pozostałych, zaplanowanych

w ramach środków rezerw celowych, zadań. Wśród nich jednym z najbardziej kosztownych weryfikacja kryteriów dochodowych.

Opracowanie „Założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nad dzieckiem”. – Założenia przekazane w wersji z dnia 10 kwietnia 2009 r. pakietu działań antykryzysowych są aktualne.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej opracowało projekt „Założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nad dzieckiem”, którego celem jest wdrożenie rozwiązań systemowych, pozwalających w kolejnych latach - przede wszystkim dzięki intensywnie prowadzonej profilaktyce i pracy z rodziną - ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych poza rodziną. W sytuacji zaś bezwzględnej potrzeby oddzielenia dziecka od rodziny - dzięki wzrostowi liczby profesjonalnych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka - proponowane rozwiązania zmniejszyć mają ryzyko umieszczenia dziecka w opiece instytucjonalnej. Zakłada się, że w dłuższej perspektywie czasowej zmiany te zaowocują obniżeniem kosztów funkcjonowania całego systemu sprawowania opieki zastępczej nad dzieckiem i odwrócą obecną niekorzystną tendencję wzrostową w odniesieniu do liczby dzieci umieszczanych poza rodziną własną.

W dniu 26.02.2009 r. projekt „Założeń” został skierowany pod obrady Rady Ministrów. Ich zaakceptowanie przez Radę Ministrów umożliwi prace nad projektem ustawy.

Weryfikacja kwot świadczeń rodzinnych i kryteriów dochodowych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, kwoty tych świadczeń oraz wysokość kryterium dochodowego, podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem przeprowadzanych przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Datą najbliższej weryfikacji jest 1 listopada 2009 r.

Nowe kwoty, będące wynikiem uzgodnień w ramach Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, zostaną ogłoszone do dnia 15 sierpnia 2009 r.

Dobiegają końca prace nad przygotowaniem materiałów dotyczących weryfikacji: Informacji o sytuacji dochodowej rodzin z dziećmi na utrzymaniu, Informacji o realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych w latach 2006-2008 oraz Propozycji weryfikacji kwot świadczeń rodzinnych i kryteriów dochodowych. Ww. dokumenty, wraz z wynikami przeprowadzonych przez IPiSS na zlecenie MPiPS badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin, zostały przesłane pod obrady Komitetu Rady Ministrów w dniu 3 kwietnia 2009 r.

Nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych

Najważniejsze zmiany obejmują zniesienie kryterium dochodowego warunkującego prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, podniesienie podstawy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne z 420 zł na 1276 zł (minimalne wynagrodzenie za pracę) oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem (objęte ubezpieczeniem na podstawie ustawy o pomocy społecznej) z 351 zł na 1276 zł (minimalne wynagrodzenie za pracę), wyłączenie z pojęcia dochodu, na podstawie którego ustalane jest prawo do świadczeń rodzinnych otrzymywanych przez uczniów czy studentów stypendiów za wyniki w nauce, a także powiązanie wysokości zasiłku z dodatkiem pielęgnacyjnym.

Projekt ustawy znajduje się na etapie uzgodnień międzyresortowych.

U S T A W A

z dnia 2009 r.

o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w pkt 1 w lit. c tiret piętnaste otrzymuje brzmienie:

„- stypendia określone w przepisach o systemie oświaty, przepisach Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w przepisach o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, z wyłączeniem stypendiów o charakterze motywacyjnym, a także inne stypendia przyznawane uczniom lub studentom, z wyłączeniem stypendiów o charakterze motywacyjnym.”;

2) w art. 16 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w kwocie odpowiadającej wysokości dodatku pielęgnacyjnego określonego w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

3) w art. 17 uchyla się ust. 2 -2d;

4) w art. 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kwoty, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, oraz wysokości świadczeń rodzinnych, z wyłączeniem zasiłku pielęgnacyjnego podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin.”;

5) w art. 24:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

¹⁾Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 222, poz. 1630, z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 105, poz. 720, Nr 109, poz. 747, Nr 192, poz. 1378 i Nr 200, poz. 1446 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 138, poz. 872 i 875, Nr 223, poz. 1456 i Nr 237, poz. 1654.

³⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 21, poz. 125, Nr 112, poz. 769, Nr 115, poz. 791 i 793 i Nr 176, poz. 1243, z 2008 r. Nr 63, poz. 394, Nr 67, poz. 411, Nr 141, poz. 888, Nr 171, poz. 1056, Nr 209, poz. 1318, Nr 220, poz. 1418, Nr 227, poz. 1505, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1654 i 1656 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33.

„1. Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy, z wyjątkiem świadczeń, o których mowa w art. 9, 14-17 i 15b.”,

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy od wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego, prawo do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku ustalania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego prawo ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę za poprzedni rok kalendarzowy przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę, jednak nie dłużej niż przez 20 lat.”;

2) w art. 18 ust. 5 i 5a otrzymują brzmienie:

„5. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób rezygnujących z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie

niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę za poprzedni rok kalendarzowy, z zastrzeżeniem ust. 9.

5a. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę za poprzedni rok kalendarzowy, z zastrzeżeniem ust. 9.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728, Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1367) w art. 42 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę za poprzedni rok kalendarzowy, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby opiekującej się nie przekracza 150 % kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów lub nie otrzymuje emerytury albo renty. Dotyczy to również osób, które w związku z koniecznością sprawowania opieki pozostają na bezpłatnym urlopie.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2009 r.

UZASADNIENIE

Przedkładany projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wynika z potrzeby wsparcia rodziny, która znalazła się w trudnej sytuacji z powodu konieczności zrezygnowania z pracy zarobkowej w celu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny poprzez zmianę zasad przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego. Projekt ustawy zmienia również zasady weryfikacji wysokości zasiłku pielęgnacyjnego oraz wyłącza z pojęcia dochodu, na podstawie którego ustalane jest prawo do świadczeń rodzinnych, otrzymywane przez uczniów i studentów stypendia za wyniki w nauce.

Wysokość kryterium dochodowego, na podstawie którego ustalana jest prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nie uległa zmianie od dnia wejścia w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. od 2004 r. Konieczność zniesienia tego kryterium podnoszą organizacje stowarzyszające rodziców dzieci niepełnosprawnych, wynika ona również z obserwowanego wzrostu kosztów utrzymania rodzin.

Istnieje również potrzeba rozszerzenia kręgu osób uprawnionych do opłacania składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe – w chwili obecnej ta część osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem, która nie otrzymuje pomocy ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego, nie jest objęta ubezpieczeniem, a w przyszłości nie będzie miała prawa do emerytury.

Proponuje się zatem:

- zniesienie kryterium dochodowego warunkującego prawo do świadczenia pielęgnacyjnego,
- podniesienie podstawy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne z 420 zł na 1276 zł (minimalne wynagrodzenie za pracę) oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem (objęte ubezpieczeniem na podstawie ustawy o pomocy społecznej) z 351 zł na 1276 zł (minimalne wynagrodzenie za pracę).

Odnosząc się do zmiany, w art. 1, art. 3 pkt 1 lit. c tiret piętnaste zasadne jest, żeby otrzymywane przez uczniów czy studentów stypendia za wyniki w nauce nie były brane pod uwagę przy ustalaniu dochodu uprawniającego do świadczeń rodzinnych. Obecne otrzymanie stypendium i jego wliczanie do dochodu, w sytuacji gdy powoduje to

przekroczenie kryterium dochodowego i brak prawa do świadczeń rodzinnych, może być postrzegane jako swoistego rodzaju kara.

W odniesieniu do zmiany projektowanego art. 16 zasadnym jest aby w sytuacji gdy zasiłek pielęgnacyjny jak i dodatek pielęgnacyjny kierowane są do osób spełniających te same warunki, wysokość tych świadczeń była jednakowa. Dlatego też proponuje się odejście od weryfikacji zasiłku pielęgnacyjnego, według zasad określonych w art. 18 i powiązanie wysokości zasiłku z dodatkiem pielęgnacyjnym.

W zmienianym, w art. 1, art. 24 ust. 2a została rozszerzona na świadczenie pielęgnacyjne zasada ustalania prawa do tego świadczenia w przypadku gdy osoba po raz pierwszy składa wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, uwzględniająca możliwość opóźnienia w wydawaniu przez powiatowy zespół odpowiedniego orzeczenia. Rozwiązanie to umożliwi nabycie prawa do świadczenia za okres wsteczny.

Proponuje się również zmianę sposobu ustalania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. W związku ze zniesieniem kryterium dochodowego prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustalane będzie na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

Proponuje się wejście ustawy w życie z dniem 1 listopada 2009 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Zmiana ustawy dotyczy świadczeniobiorców, tj. osób wychowujących dzieci oraz osób niepełnosprawnych.

Ustawa dotyczy także podmiotów realizujących świadczenia rodzinne, tj. wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast, oraz w przypadku stosowania przepisów o koordynacji przepisów zabezpieczenia społecznego marszałków województw.

Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz poddany konsultacjom z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) Forum Związków Zawodowych;

- 2) NSZZ „Solidarność”;
- 3) NSZZ „Solidarność 80”;
- 4) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych;
- 5) Konfederacją Pracodawców Polskich;
- 6) Konfederacją Pracodawców Prywatnych;
- 7) Związkiem Rzemiosła Polskiego;
- 8) Business Centre Club;
- 9) Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych.

Wpływ regulacji na:

1) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Szacuje się, iż przyznawanie świadczenia pielęgnacyjnego bez kryterium dochodowego może spowodować wzrost liczby uprawnionych rodzin o ok. 4,5%. Odnosząc te wielkości do obecnej liczby wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych (ok. 69 tys. miesięcznie) proponowana zmiana może spowodować wzrost liczby świadczeniobiorców o ok. 3,0 tys. osób oraz wzrost wydatków budżetu państwa z uwzględnieniem podniesienia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe w skali roku o ok. 153,3 mln zł (z kosztami obsługi). W 2009 r. (wejście rozwiązania od 1 listopada) wydatki wyniosą ok. 25,6 mln zł (z kosztami obsługi).

Szacuje się, że podniesienie składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe za osoby sprawujące osobistą opiekę nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem (objęte ubezpieczeniem na podstawie ustawy o pomocy społecznej) spowoduje wzrost wydatków budżetu państwa o ok. 1 mln zł. W 2009 r. (wejście rozwiązania od 1 listopada) wydatki wyniosą ok. 166 tys zł.

Szacuje się, przy założeniu, że po waloryzacji od 1 marca 2009 r. wskaźnikiem 105,7 (założenie) dodatek pielęgnacyjny wyniesie 172,45 zł, iż podniesienie kwoty zasiłku pielęgnacyjnego do poziomu dodatku pielęgnacyjnego spowoduje wzrost wydatków budżetu państwa w skali roku o ok. 183,6 mln zł (z kosztami obsługi). W 2009 r. (wejście rozwiązania od 1 listopada) o ok. 30,7 mln zł (z kosztami obsługi).

Łącznie proponowane zmiany spowodują wzrost wydatków budżetu państwa w skali roku o ok. 337,9 mln zł (z kosztami obsługi). W 2009 r. wzrost wydatków budżetu państwa wyniesie ok. 57 mln zł (z kosztami obsługi).

2) rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorstw, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana ustawa nie wywiera wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Ustawa nie dotyczy problematyki będącej przedmiotem uregulowania przepisami Unii Europejskiej.

Notyfikacja

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Działalność lobbingsowa

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Zniesienie opodatkowania zapomóg udzielanych przez związki zawodowe (poszerzenie katalogu) oraz świadczeń wypłacanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

3. Zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych pomocy socjalnej realizowanej w formie bonów uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi, w tym tzw. bonów towarowych i świadczeń pieniężnych.

W zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych strona społeczna postuluje między innymi wprowadzenie następujących rozwiązań:

- ✓ zniesienie opodatkowania zapomóg udzielanych przez związki zawodowe (poszerzenie katalogu) oraz świadczeń wypłacanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- ✓ zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych pomocy socjalnej realizowanej w formie bonów uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi w tym tzw. bonów towarowych.

Istota pierwszego postulatu sprowadza się do zwolnienia z opodatkowania wszelkich zapomóg udzielanych przez związki zawodowe oraz wszystkich świadczeń wypłacanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Przy ocenie pierwszej propozycji należy uwzględnić obecnie obowiązujące rozwiązania określone w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, ze zm.), zwanej dalej „ustawą PIT” .

Ustawa PIT przewiduje szereg zwolnień przedmiotowych obejmujących zapomogi i świadczenia wypłacane z funduszy związków zawodowych. Wolne od podatku dochodowego są:

- ✓ jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka, wypłacane z funduszy związków zawodowych(art. 21 ust. 1 pkt 9 ustawy PIT),
- ✓ zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2 280 zł (art. 21 ust. 1 pkt 26 ustawy PIT),
- ✓ świadczenia otrzymane z tytułu jednorazowej pomocy materialnej finansowanej ze środków budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym (art. 21 ust. 1 pkt 26a. ustawy PIT),
- ✓ wartość rzeczowych świadczeń otrzymywanych przez pracownika, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł; rzeczowymi świadczeniami nie są bony, talony i inne znaki, uprawniające do ich wymiany na towary lub usługi (art 21 ust. 1 pkt 67 ustawy PIT),
- ✓ dopłaty do: wypoczynku zorganizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk, w tym również połączonego z nauką, pobytu na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych, oraz przejazdów związanych z tym wypoczynkiem i pobytem na leczeniu - dzieci i młodzieży do lat 18:
  - z funduszu socjalnego, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra - niezależnie od ich wysokości,

- z innych źródeł - do wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym kwoty 760 zł (art. 21 ust. 1 pkt 78 ustawy PIT),
- ✓ świadczenia z pomocy społecznej (art. 21 ust. 1 pkt 79 ustawy PIT).

Ustawa PIT przewiduje zatem zwolnienia podatkowe dotyczące zapomóg i świadczeń, jednak zwolnienia te są ukierunkowane celowo i dotyczą konkretnego rodzaju wydatku (stanowiącej pomoc), a nie źródła finansowania.

Generalne zwolnienie z opodatkowania zapomóg wypłacanych z funduszy związków zawodowych, bez ich ukierunkowania oraz świadczeń wypłacanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, może budzić kontrowersje i rodzić trudne do określenia skutki budżetowe.

Wprowadzenie zwolnienia w proponowanym kształcie spowoduje znaczne zróżnicowanie sytuacji finansowej pracowników, zatrudnionych przez firmy które tworzą fundusz socjalny. Uwarunkowania ekonomiczne pracownika otrzymującego zwolnione świadczenia byłyby lepsze od pracownika zatrudnionego przez pracodawcę, który funduszu nie tworzy i nie ma możliwości wypłaty zwolnionego od podatku świadczenia. Pierwszy z nich nie płaciłby podatku od otrzymanego świadczenia i dodatkowo pewną kwotę wynagrodzenia - której nie musiałby przeznaczyć na przykład na zakup żywności - mógłby wydać na inne cele. Przyjęcie propozycji oznaczałoby także stworzenie możliwości przekazania pewnej kwoty wynagrodzenia przez fundusz socjalny, co spowoduje zwolnienie z opodatkowania w tej części.

W komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druki nr 1406 i 1406-A) proponowane jest nadanie nowego brzmienia pkt 67 w art. 21 w ust. 1 ustawy PIT, stosownie do którego *wolne od podatku dochodowego byłyby świadczenia pochodzące ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych przeznaczone na cele określone w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, ze zm.) - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł.*

Zwolnieniem będą zatem objęte jedynie świadczenia przeznaczone na działalność socjalną określoną w ustawie o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, tj. na usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalność kulturalno-oświatową, sportowo-rekreacyjną, opiekę nad dziećmi w żłobkach, przedszkolach oraz innych form wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową.

Na podstawie ww. przepisu wolna od podatku dochodowego będzie także pomoc materialna, rzeczowa lub finansowa, tj. zapomogi udzielane z funduszy związków zawodowych, do kwoty 380 zł rocznie.

Natomiast drugi z postulatów sprowadza się do przywrócenia zwolnienia z opodatkowania świadczeń w postaci tzw. bonów towarowych.

Przepisy podatkowe, w latach ubiegłych, przewidywały możliwość zwolnienia z opodatkowania bonu (jako rzeczowego świadczenia). Jednakże ustawa z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 202, poz. 1956, ze zm.) zmieniła zakres zwolnienia przedmiotowego dotyczącego rzeczowych świadczeń otrzymywanych przez pracownika. Zmiana ta weszła w życie od dnia 1 stycznia 2004 r. Zatem do końca 2003 r. obowiązywało zwolnienie obejmujące wartość rzeczowych świadczeń otrzymanych przez pracownika, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych - do wysokości nie przekraczającej w

roku podatkowym kwoty 380 zł; rzeczowymi świadczeniami są w szczególności: bony towarowe, paczki świąteczne dla dzieci, bilety na imprezy sportowe lub kulturalne (art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy PIT).

Stąd omawiane rozwiązania dotyczące tzw. bonów towarowych przewidywały zwolnienie od opodatkowania świadczeń nieprzekraczających rocznie wartości 380 zł.

Powoływana już powyżej komisyjna inicjatywa legislacyjna zawarta w projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druki nr 1406 i 1406-A) zmierza do przywrócenia w przepisach podatkowych zwolnienia obejmującego bony towarowe (poprzez rezygnację z obecnie obowiązującego wyłączenia zawartego w nowelizowanym przepisie), przy czym zwolnienie ma być ograniczone obowiązującym obecnie (jak i poprzednio) limitem 380 zł rocznie.

Mając powyższe na uwadze pragnę podkreślić, iż powołana inicjatywa legislacyjna, poszerzająca zakres zwolnienia o świadczenia przeznaczone na działalność socjalną w tym udzielaną w formie bonów towarowych, kierunkowo realizuje postulaty strony społecznej. Utrzymanie limitu zwolnienia jest uzasadnione nie tylko względami budżetowymi. Zasadne jest bowiem, aby wszyscy korzystali ze zwolnień podatkowych na jednakowych zasadach. Rezygnacja z tego limitu spowodowałaby uprzywilejowanie pewnej grupy podatników zatrudnionych w firmach, których kondycja finansowa pozwala na ponoszenie dodatkowych (lub wyższych) wydatków na rzecz pracowników.

Autopoprawka do komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Kr 14. poz. 176, z późn. zm.¹⁾) w art. 21 w ust. 1 pkt 67 otrzymuje brzmienie:

„67) świadczenia pochodzące ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych przeznaczone na cele określone w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.²⁾) - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 5824 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367 i Nr 192, poz. 1378.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 118, poz. 561, Nr 139, poz. 647 i Nr 147, poz. 686, z 1997 r. Nr 82, poz. 518 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 75, poz. 486 i Nr 113, poz. 717, z 2002 r. Nr 135, poz. 1146, z 2003 r. Nr 213, poz. 2081, z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z 2007 r. Nr 69, poz. 467 i Nr 89, poz. 589 oraz z 2008 r. Nr 86, poz. 522

UZASADNIENIE

Proponowane w autopoprawce brzmienie art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych precyzyjniej oddaje cel projektu ustawy, którym jest poszerzenie zakresu zwolnienia przedmiotowego świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych poprzez wykreślenie wyłączenia bonów, talonów i innych znaków uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi oraz włączenie do zakresu zwolnienia kwot pochodzących z wyżej wymienionych funduszy oraz objęcie tym zwolnieniem również innych świadczeń niż rzeczowe. Dodatkowo, proponowane brzmienie przepisu precyzuje, że świadczenia zwolnione z podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy muszą być przeznaczone na cele określone w art. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, a więc na działalność socjalną rozumianą jako usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo - rekreacyjnej, udzielanie pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe.

Zaproponowane w autopoprawce brzmienie przepisu nie wpływa na przedstawione w uzasadnieniu do komisyjnego projektu ustawy oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne oraz ocenę zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 9 grudnia 2008 r.

BAS-WAEM-3414/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Michał Marcinkiewicz), w wersji uwzględniającej autopoprawkę

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony projekt ustawy przewiduje zmianę art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, ze zmianami). Zmieniany przepis zwalnia od podatku dochodowego od osób fizycznych wartość rzeczowych świadczeń otrzymywanych przez pracownika, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł. Projekt zakłada natomiast, że do tej samej wysokości będą wolne od podatku dochodowego świadczenia pochodzące ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych przeznaczone na cele określone w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, ze zmianami)¹. Ponadto zmiana spowoduje objęcie zakresem zwolnienia świadczeń w formie bonów, talonów i innych znaków, uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

¹ Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych określenie „działalność socjalna” oznacza usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, udzielanie pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w wersji uwzględniającej autopoprawkę, nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 9 grudnia 2008 r.

BAS-WAEM-3415/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej
Polskiej

Opinia prawna w sprawie stwierdzenia - w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu - czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Michał Marcinkiewicz), w wersji uwzględniającej autopoprawkę, jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedstawiony projekt ustawy przewiduje zmianę art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, ze zmianami). Zmieniany przepis zwalnia od podatku dochodowego od osób fizycznych wartość rzeczowych świadczeń otrzymywanych przez pracownika, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł. Projekt zakłada natomiast, że do tej samej wysokości będą wolne od podatku dochodowego świadczenia pochodzące ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych przeznaczone na cele określone w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, ze zmianami). Ponadto zmiana spowoduje objęcie zakresem zwolnienia świadczeń w formie bonów, talonów i innych znaków, uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w wersji uwzględniającej autopoprawkę, **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego
Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskrytory Bazy REX: fundusz, osoby fizyczne, podatek dochodowy, pracownicy, projekt ustawy, związek zawodowy, Unia Europejska

- 4. Uchylenie ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz zniesienie ustawy kominowej.**

U S T A W A

z dnia.....

o zmianie ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw.

Art.1. W ustawie z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.^[1]) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art.1. Strony uprawnione do zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy upoważnione są do uzgadniania i ustalania przyrostu wynagrodzeń zaliczanych w ciężar kosztów u przedsiębiorców zatrudniających powyżej 50 osób.”;

2) w art. 2 skreśla się pkt 4;

3) skreśla się art. 3;

4) w art. 4 ust.1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. 1. U przedsiębiorcy przyrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w danym roku ustalają, w drodze porozumienia, strony o których mowa w art. 1. Porozumienie to powinno uwzględniać sytuację i możliwości finansowe przedsiębiorcy.”;

5) w art. 4 skreśla się ust. 5 – 7;

6) skreśla się art. 4a;

7) art. 4c otrzymuje brzmienie:

„Art. 4c. W przypadku gdy rok obrotowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, do ustalenia przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 3, przyjmuje się przyrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ustalony na dany rok kalendarzowy, w którym rozpoczyna się rok obrotowy.”;

---

^[1] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 1995 r. Nr 43, poz. 221, z 1997 r. Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 162, poz. 1112, z 2001 r. Nr 5, poz. 45 i Nr 100, poz. 1080, z 2003 r. Nr 6, poz. 63 oraz z 2004 r. Nr 26, poz. 226 i Nr 240, poz.2407.

8) skreśla się art. 7.

Art.2. W ustawie z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80, z późn. zm.^[2]) w art. 37a ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) przyrost wynagrodzeń w przedsiębiorstwie państwowym, ustalony w trybie określonym w ustawie z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.), spowodował pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa za dany rok w porównaniu do roku poprzedniego.”

Art.3. W art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1080, Nr 154, poz. 1793 i 1800, z 2002 r. Nr 10, poz. 89, Nr 240, poz. 2056, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407) skreśla się wyrazy „oraz u przedsiębiorców.”

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

---

^[2] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 1991 r. Nr 75, poz. 329, Nr 101, poz. 444 i Nr 107, poz. 464 z 1993 r. Nr 18, poz. 82 i Nr 60, poz. 280, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 80, poz.368 i Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 1, poz. 2, Nr 95, poz. 474 i Nr 154, poz. 791, z 1996 r. Nr 90, poz. 405, Nr 118, poz. 561, Nr 106, poz. 496 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 106, poz. 675, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 777 i Nr 121, poz. 769, z 2000 r. Nr 26, poz. 306 i Nr 84, poz. 948, z 2001 r. Nr 100, poz.1080 i Nr 3, poz. 18 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253.

USTAWA

z dnia 2009 r.

o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 12 dodaje się art. 12a-12e w brzmieniu:

„Art. 12a. 1. W spółkach:

- 1) jednoosobowych Skarbu Państwa, lub
  - 2) w których udział Skarbu Państwa przekracza 50 % liczby akcji, lub
  - 3) w których udział spółek, o których mowa w pkt 1 i 2, lub spółek, o których mowa w art. 10c ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43, z późn. zm.³⁾), przekracza 50 % liczby akcji
- wynagrodzenie członków zarządu oraz inne świadczenia związane z pracą ustala rada nadzorcza lub inny statutowy organ nadzorczy, a w przypadku braku organu nadzorczego walne zgromadzenie. Jeżeli wynagrodzenie członków zarządu ustala walne zgromadzenie, przepisy ust. 2 i 3 oraz art. 12b i 12c stosuje się odpowiednio.

2. Warunki wynagradzania oraz przyznawania innych świadczeń związanych z pracą członkom zarządu w spółkach, o których mowa w ust. 1, określa regulamin wynagradzania ustalany przez radę nadzorczą lub inny statutowy organ nadzorczy, w drodze uchwały. Organ właściwy do ustalenia regulaminu wynagradzania członków zarządu może w celu jego

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej, ustawę z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi oraz ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 90, poz. 844, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 116, poz. 1207, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703 i 2722, z 2005 r. Nr 167, poz. 1400, Nr 169, poz. 1418, Nr 178, poz. 1479 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 107, poz. 721 i Nr 208, poz. 1532, z 2008 r. Nr 180, poz. 1109 oraz z 2009 r. Nr 13, poz. 70.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 106, poz. 679 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 96, poz. 874 i Nr 199, poz. 1937, z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100 i 101.

przygotowania powołać komitet do spraw wynagrodzeń lub skorzystać z pomocy doradców zewnętrznych.

3. Wynagrodzenie członka zarządu w spółkach, o których mowa w ust. 1, składa się z części stałej oraz części zmiennej, w skład której może wejść w szczególności premia oraz udział w zysku rocznym spółki. Członkowi zarządu w spółkach, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznane również inne świadczenia związane z pracą.

Art. 12b. 1. Rada nadzorcza lub inny statutowy organ nadzorczy spółki, o której mowa w art. 12a ust. 1, niezwłocznie po podjęciu uchwały, o której mowa w art. 12a ust. 2, przekazuje ją wraz z uzasadnieniem zarządowi, celem przedłożenia walnemu zgromadzeniu. Zarząd jest zobowiązany do zwołania walnego zgromadzenia, w porządku obrad którego znajdzie się punkt dotyczący ustalenia regulaminu wynagradzania. Walne zgromadzenie powinno odbyć się w terminie dwóch miesięcy od dnia przekazania zarządowi przez radę nadzorczą lub inny statutowy organ nadzorczy uchwały, o której mowa w art. 12a ust. 2. Z zastrzeżeniem ust. 2, uchwała, o której mowa w art. 12a ust. 2, wchodzi w życie następnego dnia po dniu odbycia walnego zgromadzenia, w porządku obrad którego znalazł się punkt dotyczący ustalenia regulaminu wynagradzania.

2. Walne zgromadzenie może ustalić regulamin wynagradzania członków zarządu, w sposób odmienny niż rada nadzorcza lub inny statutowy organ nadzorczy, w tym obniżyć wysokość wynagrodzenia lub innych świadczeń związanych z pracą, w szczególności jeżeli spółka, o której mowa w art. 12a ust. 1, nie przyjęła lub nie realizuje programów, o których mowa w art. 12c ust. 1. Jeżeli walne zgromadzenie ustali regulamin wynagradzania, uchwała, o której mowa w art. 12a ust. 2, nie wchodzi w życie.

Art. 12c. 1. Warunki wynagradzania oraz przyznawania innych świadczeń związanych z pracą członkom zarządu w spółkach, o których mowa w art. 12a ust. 1, ustala się, biorąc pod uwagę wyniki ekonomiczno-finansowe spółki oraz stopień realizacji przyjętych przez spółkę programów prywatyzacyjnych, restrukturyzacyjnych, rozwojowych, inwestycyjnych, zmierzających do poprawy efektywności gospodarowania mieniem spółki, poprawy jej sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz zwiększenia jej wartości.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakie powinien spełniać regulamin, o którym mowa w art. 12a ust. 2, oraz uzasadnienie do uchwały, o której mowa w art. 12b ust. 1, uwzględniając konieczność realizacji przyjętych przez spółkę programów, o których mowa w ust. 1.

Art. 12d. Organem właściwym do ustalania wynagrodzenia miesięcznego członków organów nadzorczych spółek, o których mowa w art. 12a ust. 1, jest walne zgromadzenie.

Art. 12e. 1. W spółkach, o których mowa w art. 12a ust. 1, informacje dotyczące:

- 1) wysokości wynagrodzenia członków rady nadzorczej,
- 2) regulaminu wynagradzania członków zarządu,
- 3) wysokości i składników wynagrodzenia, innych świadczeń związanych z pracą oraz odpraw przysługujących członkom zarządu,
- 4) uzasadnienia, o którym mowa w art. 12b ust. 1

– są jawne i nie podlegają ochronie danych osobowych ani tajemnicy handlowej.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, podlegają publikacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.”;

2) w art. 69a dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Przepisy art. 12a-12e stosuje się również do spółek, o których mowa w art. 12a ust. 1, powstałych na podstawie odrębnych przepisów i w trybie innym niż określony w niniejszej ustawie.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43, z późn. zm.⁴⁾) po art. 10b dodaje się art. 10c w brzmieniu:

„Art. 10c. Do wynagradzania członków zarządu i rady nadzorczej:

- 1) jednoosobowych spółek jednostek samorządu terytorialnego lub
- 2) spółek, w których udział jednostek samorządu terytorialnego przekracza 50 % liczby akcji

– stosuje się odpowiednio przepisy art. 12a-12e ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 106, poz. 679 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 96, poz. 874 i Nr 199, poz. 1937, z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 19 poz. 100 i 101.

zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 1-3 otrzymują brzmienie:

„1) kierowników jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 1-13, a w szczególności dyrektorów, prezesów, tymczasowych kierowników, zarządców komisarycznych i osób zarządzających na podstawie umów cywilnoprawnych, z wyłączeniem członków organów zarządzających jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 pkt 4-7,

2) zastępców kierowników jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 1-13, a w szczególności zastępców dyrektorów i wiceprezesów, z wyłączeniem członków organów zarządzających jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 pkt 4-7,

3) członków organów zarządzających jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 pkt 1-3 i 8-13,”

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) członków organów nadzorczych jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 2 i 3,”;

2) w art. 6:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Organem właściwym do ustalania wynagrodzenia miesięcznego osób, o których mowa w art. 2 pkt 1, 5 i 7, w podmiotach wymienionych w art. 1 pkt 1-3 i 8-13, oraz osób, o których mowa w art. 2 pkt 10, jest organ założycielski lub organ właściwy do reprezentowania Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego w podmiocie albo organ, który utworzył lub nadzoruje dany podmiot.

2. Organem właściwym do ustalania wynagrodzenia miesięcznego osób, o których mowa w art. 2 pkt 5, w podmiotach wymienionych w art. 1 pkt 5- 7, jest zgromadzenie wspólników albo walne zgromadzenie.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

---

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 154, poz. 1799, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 60, poz. 535 i Nr 180, poz. 1759 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1207.

„2a. Organem właściwym do ustalania wynagrodzenia miesięcznego osób, o których mowa w art. 2 pkt 5, w podmiotach wymienionych w art. 1 pkt 4, jest organ właściwy do reprezentowania Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego w podmiocie.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 65, poz. 594 i Nr 217, poz. 2124, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. Do zasad wynagradzania członków organów, o których mowa w art. 7, stosuje się odpowiednio przepisy art. 12a-12e ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.⁶⁾) oraz przepisy ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306, z późn. zm.⁷⁾), przy czym uprawnienia przysługujące walnemu zgromadzeniu wykonuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych.”.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 90, poz. 844, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 116, poz. 1207, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703 i 2722, z 2005 r. Nr 167, poz. 1400, Nr 169, poz. 1418, Nr 178, poz. 1479 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 107, poz. 721 i Nr 208, poz. 1532, z 2008 r. Nr 180, poz. 1109 oraz z 2009 r. Nr 13, poz. 70.

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 154, poz. 1799, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 60, poz. 535 i Nr 180, poz. 1759 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1207.

5. Wypracowanie mechanizmów wzrostu minimalnego wynagrodzenia do poziomu 50% przeciętnego wynagrodzenia.

Według ustaleń Prezydium Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych z dnia 20 kwietnia 2009 r.

Strona rządowa proponuje utrzymanie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę na poziomie 40-42% przeciętnego wynagrodzenia w okresie najbliższych dwóch lat (kryzysowych).

Ponadto strona rządowa rozpocznie prace nad kierunkowymi propozycjami zwiększenia minimalnego wynagrodzenia oraz rozpoczną się prace eksperckie partnerów społecznych i strony rządowej w kontekście minimalnego wynagrodzenia i zmiany systemu ustalania tego wynagrodzenia.

Informacja na temat skutków podwyższenia minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2009 r.

Wg szacunków MPiPS podwyższenie minimalnego wynagrodzenia w 2009 r. do wysokości 1.276 zł spowoduje skutki dla budżetu państwa w skali roku w wysokości około 178,5 mln zł, z tytułu finansowania niektórych wynagrodzeń i świadczeń, których wysokość relacjonowana jest do minimalnego wynagrodzenia.

W 2009 r. budżet państwa zostanie obciążony kwotą około 18 mln zł z tytułu:

- składki na ubezpieczenia społeczne osób duchownych,
- wynagrodzeń za pracę skazanych,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej pełniących służbę kombatancą,

liczonych od bieżącej wysokości minimalnego wynagrodzenia.

Skutki, w kwocie około 160,5 mln zł, dotyczyć będą budżetu 2010 r., z uwagi na naliczanie pozostałych należności od wysokości minimalnego wynagrodzenia z grudnia roku poprzedniego, z tytułu:

- dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych,
- składek na ubezpieczenia społeczne żołnierzy niezawodowej w służbie czynnej,
- odpraw wypłacanych żołnierzom niezawodowym zwalnianym ze służby, zryczałtowanych rekompensat utraconych zarobków oraz ryczałtów godzinowych dla pracowników wykonujących świadczenia osobiste, wypłacanych na podstawie ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP,
- składek na ubezpieczenia społeczne funkcjonariuszy Policji zwolnionych ze służby kandydackiej.

Każdy wzrost o 10 zł minimalnego wynagrodzenia spowoduje skutki dla budżetu państwa w wysokości około 11,9 mln zł (odpowiednio 1,2 mln zł w 2009 r. i 10,7 mln zł w 2010 r.)
--

II Obszar rynku pracy i stosunków pracy

Obszar z zakresu prawa pracy dotyczący punktów:

6. Wprowadzenie 12 miesięcznego okresu rozliczeniowego

8. Racjonalizacja rozwiązań dotyczących doby pracowniczej w kontekście rozliczania czasu pracy

10. Ruchomy czas pracy jako instrument wspomagający łączenie obowiązków rodzinnych z zawodowymi

11. Stabilizacja zatrudnienia poprzez ograniczenie stosowania umów na czas określony.

Ustawa
z dnia .....
o szczególnych rozwiązaniach z zakresu prawa pracy u pracodawców
objętych kryzysem gospodarczym¹⁾

Art. 1. Ustawa określa zasady, warunki oraz tryb stosowania rozwiązań z zakresu prawa pracy w celu ograniczenia lub złagodzenia skutków znacznego obniżenia zapotrzebowania na wytwarzane produkty lub usługi świadczone przez pracodawcę.

Art. 2. Jeżeli jest to uzasadnione znacznym obniżeniem zapotrzebowania na wytwarzane produkty lub usługi świadczone przez pracodawcę, można stosować rozwiązania, o których mowa w art. 3-5, na zasadach określonych tymi przepisami.

Art. 3. 1. Okres rozliczeniowy czasu pracy może być przedłużony, nie więcej jednak niż do 12 miesięcy.

2. W okresie stosowania przedłużonego okresu rozliczeniowego czasu pracy indywidualny rozkład czasu pracy pracownika może przewidywać znaczne wahania liczby godzin do przepracowania w poszczególnych miesiącach; okresy krótszej pracy lub okresy niewykonywania pracy równoważy się okresami dłuższej pracy, w ramach wymiaru czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym.

3. Przedłużenie okresu rozliczeniowego czasu pracy wprowadza się w układzie zbiorowym pracy, a jeżeli u danego pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa - w porozumieniu z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u tego pracodawcy.

II wariant ust. 3

3. Przedłużenie okresu rozliczeniowego czasu pracy wprowadza się w układzie zbiorowym pracy lub w porozumieniu z zakładową organizacją związkową, a jeżeli u danego pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa - w porozumieniu z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u tego pracodawcy.

4. W każdym miesiącu stosowania przedłużonego okresu rozliczeniowego czasu pracy:

- 1) wynagrodzenie pracownika nie może być niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) harmonogram czasu pracy określający indywidualny rozkład czasu pracy pracownika może być sporządzany na okres krótszy niż okres rozliczeniowy, obejmujący jednak co najmniej 3 miesiące (II wariant – co najmniej 1 lub 2 miesiące)

Art. 4. 1. Indywidualny rozkład czasu pracy pracownika może przewidywać różne godziny rozpoczęcia i kończenia pracy; w takim przypadku ponowne wykonywanie pracy przez pracownika w tej samej dobie nie stanowi pracy w godzinach nadliczbowych.

2. Wykonywanie pracy w rozkładzie czasu pracy ustalonym zgodnie z ust. 1 nie może naruszać prawa pracownika do odpoczynku, o którym mowa w art. 132 i 133 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.).

3. Rozwiązanie, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się w układzie zbiorowym pracy, a jeżeli u danego pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa - w porozumieniu z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u tego pracodawcy.

II wariant ust. 3

3. Rozwiązanie, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się w układzie zbiorowym pracy lub w porozumieniu z zakładową organizacją związkową, a jeżeli u danego pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa - w porozumieniu z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u tego pracodawcy.

Art. 5. 1. Wymiar czasu pracy określony w umowie o pracę może być obniżony przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy i nie więcej niż do połowy pełnego wymiaru czasu pracy; w takim przypadku proporcjonalnemu obniżeniu ulega także wynagrodzenie za pracę.

2. Rozwiązanie, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się w układzie zbiorowym pracy, a jeżeli u danego pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa - w porozumieniu z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u tego pracodawcy.

3. W układzie zbiorowym pracy albo w porozumieniu, określa się co najmniej:

- 1) grupy zawodowe objęte zamiarem obniżenia wymiaru czasu pracy,
- 2) obniżony wymiar czasu pracy obowiązujący pracowników,
- 3) okres, przez jaki obowiązuje obniżony wymiar czasu pracy.

4. Przy obniżaniu wymiaru czasu pracy zgodnie z ust. 1-3 nie stosuje się art. 42 § 1 – 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.).

5. Pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę pracownikowi, który w okresie stosowania obniżonego wymiaru czasu pracy:

- 1) otrzymuje stypendium, zgodnie z przepisami o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 2) otrzymuje świadczenie, zgodnie z przepisami o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

6. Szczególna ochrona stosunku pracy, o której mowa w ust. 5, obejmuje okres pobierania stypendium lub świadczenia oraz okres przypadający bezpośrednio po tym okresie, odpowiadający okresowi pobierania stypendium lub świadczenia.

7. W okresie obowiązywania obniżonego wymiaru czasu pracy pracodawca nie może wypowiedzieć pracownikowi umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracowników.

Art. 6. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.²⁾) art. 25¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 25¹. § 1. Okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony, a także łączny okres zatrudnienia na podstawie kolejnych umów o pracę na czas określony między tymi samymi stronami stosunku pracy nie może przekraczać ..... , chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

§ 2. Za kolejną umowę na czas określony, w rozumieniu ust. 1, uważa się umowę zawartą przed upływem 3 miesięcy od rozwiązania lub wygaśnięcia poprzedniej umowy zawartej na czas określony.

§ 3. Okres zatrudnienia, o którym mowa w § 1, może być przedłużony w układzie zbiorowym pracy, a jeżeli u danego pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa – w porozumieniu z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u tego pracodawcy, nie więcej jednak niż do 3 lat.”.

Art. 7. Przepisy art. 25¹ ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do umów o pracę na czas określony zawartych poczynając od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 8. 1. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Przepisy art. 1-5 stosuje się przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

¹⁾Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w .....

Uzasadnienie

Projektowana ustawa zawiera rozwiązania prawne uelastyczniające przepisy prawa pracy, które będą mogły być stosowane przez pracodawców znajdujących się w trudnej sytuacji w związku z obniżeniem popytu na ich produkty lub usługi, ze względu na skutki kryzysu gospodarczego.

Obecnie obowiązujące rozwiązania prawne zawarte w przepisach prawa pracy są oceniane, jako niewystarczające lub zbyt mało elastyczne, aby można było dostosowywać warunki zatrudnienia pracowników i organizację ich pracy do zmieniającej się sytuacji pracodawcy, wywołanej kryzysem gospodarczym.

Projektowana ustawa zawiera propozycje rozwiązań prawnych realizujących ustalenia zawarte w Pakiecie Działań Antykryzysowych, przyjętym w dialogu autonomicznym partnerów społecznych reprezentowanych w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Projekt zawiera następujące propozycje szczególnych rozwiązań prawnych, które będą mogły być stosowane w celu ograniczenia lub złagodzenia skutków znacznego obniżenia zapotrzebowania na wytwarzane produkty lub usługi świadczone przez pracodawcę.

- 1) **Wydłużenie okresu rozliczeniowego czasu pracy maksymalnie do 12 miesięcy**, co pozwoli pracodawcom na bardziej elastyczne gospodarowanie czasem pracy pracowników – zależnie od zapotrzebowania na pracę w poszczególnych miesiącach. W ramach tego okresu rozliczeniowego okresy krótszej pracy lub okresy niewykonywania pracy przez pracowników równoważone będą okresami dłuższej pracy – jednak w ramach wymiaru czasu pracy ustalonego na przyjęty okres rozliczeniowy, zgodnie z przepisami Kodeksu pracy. Pracodawcy będą mogli ustalać harmonogramy czasu pracy pracowników nie na cały 12-miesięczny okres rozliczeniowy, ale na okres krótszy – jednak minimum 3-miesięczny (w drugim wariantcie – 1 lub 2 miesięczny), a pracownikom gwarantowane będzie w każdym miesiącu co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę (art. 3 projektu),
- 2) **Stosowanie różnych godzin rozpoczęcia i końca pracy w poszczególnych dobach pracowniczych**, przy czym ponowna praca w tej danej dobie nie będzie traktowana jak praca nadliczbowa. Umożliwi to elastyczne gospodarowanie czasem pracy pracowników oraz nie spowoduje zwiększenia kosztów pracy, skoro taki sposób ustalania rozkładu czasu pracy nie będzie kwalifikowany jako praca nadliczbowa. Pracodawca nadal będzie miał obowiązek zapewnienia pracownikom ustawowych okresów odpoczynku, tj. minimalnego 11-godzinnego odpoczynku dobowego i minimalnego 35-godzinnego odpoczynku tygodniowego (art. 4 projektu),
- 3) **Obniżanie pracownikom wymiaru czasu pracy (i proporcjonalnie - wynagrodzenia za pracę)** - bez konieczności dokonywania wypowiedzeń zmieniających umowę o pracę – jako alternatywa do zwolnień grupowych. Wymiar będzie mógł zostać obniżony najwyżej do ½ etatu i stosowany przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. Pracownik w okresie obniżonego wymiaru czasu pracy, pobierający stypendium zgodnie z przepisami o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub otrzymujący świadczenie, zgodnie z przepisami o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy – będzie podlegał ochronie przed wypowiedzeniem umowy o pracę. Taka ochrona obejmie także okres

przypadający po okresie pobierania stypendium lub świadczenia, odpowiadający okresowi pobierania tych należności. W okresie obniżenia wymiaru etatu pracodawca nie będzie mógł również wypowiedzieć pracownikowi umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika (art. 5 projektu).

Projekt przewiduje, że powyższe rozwiązania będą mogły być wprowadzane w układzie zbiorowym pracy albo w porozumieniu z przedstawicielami pracowników – gdy u pracodawcy nie działają związki zawodowe.

W drugim wariantcie proponuje się, aby stosowanie wydłużonego okresu rozliczeniowego czasu pracy, a także różnych godzin rozpoczynania i kończenia pracy mogło być wprowadzane nie tylko w układzie zbiorowym pracy, ale także w porozumieniu zawierającym z organizacjami związkowymi (art. 3 ust. 2 i art. 4 ust. 3 projektu).

Niezależnie od wyżej przedstawionych rozwiązań prawnych, które mogłyby być stosowane w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy (art. 8 ust. 2 projektu), projekt przewiduje wprowadzenie zmiany do Kodeksu pracy polegającej na ograniczeniu okresu, na jaki pracodawca może zatrudniać pracownika na podstawie umowy o pracę na czas określony – niezależnie od tego, czy będzie to jedna umowa czy też kilka kolejnych umów tego rodzaju. Projektowana zmiana polega na nadaniu nowego brzmienia art. 25¹ Kodeksu pracy i miałyby ona trwały charakter (art. 8 ust. 1 projektu). Maksymalny okres terminowego zatrudnienia określony w Kodeksie pracy mógłby być przedłużony nie więcej niż do 3 lat – w drodze układu zbiorowego pracy, a u pracodawców, u których nie działają związki zawodowe – w drodze porozumienia z przedstawicielami pracowników.

7. Uruchomienie zakładowego funduszu szkoleniowego.

Ustawa

z dnia ..... 2009 r.

o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Art. 1. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 69 dodaje się art. 69a – 69g w brzmieniu:

„Art. 69a. 1. Na wniosek pracodawcy, który utworzył fundusz szkoleniowy, starosta może refundować z Funduszu Pracy na warunkach określonych w umowie, koszty szkolenia pracowników skierowanych na szkolenie, w okresie przejściowych trudności finansowych tego pracodawcy, o którym mowa w art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2006 r. Nr 158, poz. 1121, z 2008 r. Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33 i Nr ....., poz. ....), pod warunkiem, że szkolenie jest uzasadnione jego obecnymi lub przyszłymi potrzebami. Przepis art. 69 ust. 1a stosuje się odpowiednio.

2. Wysokość refundacji wynosi do 80% kosztów szkolenia, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy, na jedną osobę.

3. Refundacja kosztów szkolenia, o której mowa w ust. 1, stanowi pomoc de minimis i jest przyznawana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 69b. Pracodawca, kierując pracownika na szkolenie, o którym mowa w art. 69a ust. 1, zawiera z nim umowę określającą prawa i obowiązki stron.

Art. 69c. 1. W okresie szkolenia, pracownikowi przysługuje stypendium w wysokości określonej w art. 41 ust. 3 ustawy finansowane ze środków Funduszu Pracy wypłacane przez pracodawcę na zasadach dotyczących wypłaty wynagrodzenia pracownikom określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²⁾).

2. Od stypendium, o którym mowa w ust. 1, nie są odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne.

3. Stypendium nie przysługuje, jeżeli za okres odbywania szkolenia pracownikowi przysługuje:

1) inny rodzaj świadczenia pieniężnego z tego tytułu w wysokości równej lub wyższej stypendium finansowanemu z Funduszu Pracy lub

2) wynagrodzenie za czas choroby określone w art. 92 Kodeksu Pracy lub zasiłek z ubezpieczenia chorobowego określony przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267, z późn. zm.³⁾).

Art. 69d. 1. Pracownik, który nie ukończył szkolenia, jest obowiązany do zwrotu pracodawcy kosztów szkolenia, na zasadach określonych w umowie z pracodawcą, o której mowa w art. 69b.

2. Pracodawca zwraca staroście część kosztów szkolenia sfinansowanych z Funduszu Pracy zwróconych przez pracownika, na zasadach określonych w umowie, o której mowa w art. 69a ust. 1.

Art. 69e. Pracodawca jest obowiązany w terminie wskazanym w umowie, o której mowa w art. 69a ust. 1, do przekazania powiatowemu urzędowi pracy imiennej listy pracowników objętych przestojem i obniżonym wynagrodzeniem albo ograniczonym wymiarem czasu pracy i obniżonym wynagrodzeniem za pracę, ze wskazaniem okresu, w którym pracownikowi przysługiwać będzie obniżone wynagrodzenie oraz wysokości tego obniżenia. Na żądanie powiatowego urzędu pracy pracodawca jest zobowiązany, również do przekazania innych informacji o ile będą niezbędne do przekazania środków Funduszu Pracy na wypłatę stypendiów.

Art. 69f. W przypadku wykorzystania przekazanych środków Funduszu Pracy na refundację kosztów szkolenia oraz na stypendia niezgodnie z umową pracodawca jest obowiązany do ich zwrotu. Zasady zwrotu określa umowa, o której mowa w art. 69a ust. 1.

Art. 69g. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki refundacji kosztów szkoleń, mając na uwadze prawidłowość wydatkowania środków, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy de minimis.”.

2) w art. 108 w ust. 1:

a) pkt 17 otrzymuje brzmienie:

„17) stypendiów, o których mowa w art. 41, 42a, 53, 53g, 55 oraz 69c;”;

b) pkt 23 otrzymuje brzmienie:

„23) refundowania pracodawcy kosztów szkolenia pracowników, o których mowa w art. 69 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz 69a ust. 1;”.

Art. 2. Finansowanie kosztów szkoleń i stypendiów, o których mowa w art. 69a ust. 1 i 3 i art. 69c, jest realizowane do dnia 31 stycznia 2011 r.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

- 1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33.
- 2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz.1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz.1398, z 2006 r. Nr

104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33.

- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. 2006 r. Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 47, poz. 318 i Nr 115, poz. 792, z 2008 r. Nr 93, poz. 582, Nr 119, poz. 771, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120.

UZASADNIENIE

Zaproponowane w nowelizacji rozwiązanie wspomaga pracodawców i jednocześnie pozwala na zwiększone inwestowanie w kwalifikacje przydatne na rynku pracy.

Pracowników, wobec których stosowany jest przestój albo ograniczony wymiar czasu pracy pracodawca będzie mógł na warunkach określonych w umowie z pracownikiem skierować na szkolenie. W tym zakresie pracodawca będzie mógł korzystać ze wsparcia środkami publicznymi (Funduszu Pracy) do wysokości 80% kosztów szkolenia (w kwocie nie większej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia) wypłacanymi na jego wniosek przez starostę.

Pracownicy uczestniczący w szkoleniach będą otrzymywali stypendia w takiej wysokości, jak osoby bezrobotne, wypłacane przez pracodawcę na zasadach określonych dla wypłaty wynagrodzeń za pracę. Stypendia będą kompensowały w części utratę zarobków spowodowaną ograniczonym wymiarem czasu pracy albo przestojem. Od stypendiów tych nie będą odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne z uwagi na to, iż osoby uprawnione nadal posiadają status pracownika, zaś intencją projektodawcy jest przede wszystkim sfinansowanie kosztów szkoleń.

Łącznie kwota stypendium wraz ze świadczeniem z tytułu przestoju albo ograniczonego wymiaru czasu pracy wypłacanym ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych nie może przekraczać kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę. Mechanizm wyliczania kwoty świadczenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, przysługującego pracownikowi z tytułu przestoju albo ograniczenia wymiaru czasu pracy i szkolenia, będzie wynikał ze zmiany ustawy o ochronie roszczeń pracowników w razie niewypłacalności pracodawcy.

Projekt przewiduje, iż szkolenie dofinansowane z Funduszu Pracy musi być uzasadnione obecnymi lub przyszłymi potrzebami pracodawcy w zakresie kwalifikacji posiadanych przez zatrudnionego pracownika.

Wprowadzenie nowego rozwiązania wymaga zmiany planu wydatków Funduszu Pracy, a w ustawie budżetowej - zwiększenia wydatków w części przeznaczonej na aktywizację zawodową o 500 mln zł.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR):

1. Podmioty, na które oddziałuje ustawa.

Przepisy ustawy będą dotyczyły:

- 1) pracodawców;
- 2) pracowników;
- 3) ministra właściwego do spraw pracy;
- 4) wojewodów;
- 5) samorządów powiatowych (powiatowych urzędów pracy);
- 6) instytucji szkoleniowych.

2. Przeprowadzane konsultacje.

Projekt ustawy zostanie przedłożony do konsultacji:

- Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- Forum Związków Zawodowych, Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Business Center Club, Konfederacji Pracodawców Polskich, Krajowej Izbie Gospodarczej, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Związkowi Rzemiosła Polskiego,
- Ogólnopolskiego Forum Organizacji Pozarządowych,
- Związkowi Powiatów Polskich,
- Naczelnej Radzie Zatrudnienia.

Projekt zostanie zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

3. Wpływ ustawy na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Szacowane skutki finansowe: 500 mln zł, co pozwoli na udzielenie pomocy 80 tys. pracownikom podnoszącym kwalifikacje w okresie przestoju lub w okresie pracy w ograniczonym wymiarze czasu, przy założeniu:

- średni czas szkolenia: 3 miesiące, 75 godzin miesięcznie, 225 godzin w okresie 3 m-cy,
- 30 zł - przeciętny koszt 1 godziny szkolenia specjalistycznego jednej osoby ustalony na podstawie analizy danych w Rejestrze Instytucji Szkoleniowych,
- średni koszt 3-miesięcznego szkolenia: 6 750 zł, z tego do refundacji z Funduszu Pracy 80% - tj. 5 400 zł,
- średnia wysokość stypendium dla uczestnika za okres 3 m-cy: 909 zł,
- łączny koszt nakładów Funduszu Pracy na przeszkolenie jednej osoby: około 6 300 zł.

4. Wpływ ustawy na rynek pracy.

Proponowane zmiany powinny, zgodnie z założeniami, wywrzeć korzystny wpływ na rynek pracy przez intensyfikację i indywidualizowanie zakresu i form pomocy udzielanej przez urzędy pracy pracodawcom i pracownikom.

5. Wpływ ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Proponowane zmiany nie powinny wpływać negatywnie na segmenty rynku i zakłócać w jakikolwiek sposób mechanizmów konkurencji. Przedmiotu regulacji nie stanowią bowiem kwestie gospodarcze, konkurencji, monopolizacji, prywatyzacji, itd.

Proponowane regulacje nie zmieniają istoty funkcjonowania gospodarki oraz zadań i roli przedsiębiorców.

Założeniem nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest zwiększenia dostępu do usług rynku pracy świadczonych na rzecz pracowników oraz pracodawców. Nowelizacja nie narusza wewnętrznej spójności systemu prawa

obowiązującego w Polsce, nie zawiera bowiem norm, które byłyby sprzeczne z normami innych ustaw bądź zmieniałyby ich wykładnię i powodowały konieczność dokonywania nowych interpretacji.

Wstępna opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Proponowane regulacje nie są sprzeczne z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

Informacja o podleganiu projektu notyfikacji.

Projekt ustawy nie zawiera norm podlegających notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

9. Pakiety socjalne jako źródło prawa pracy

Zgodnie z ustaleniami Prezydium Trójstronnej Komisji ds. z dnia 20 kwietnia 2009 r.

Strona związków zawodowych sformułuje argumenty dotyczące konieczności zapisu ustawowego pakietów jako źródła prawa pracy. Na ich bazie strona rządowa podejmie próbę przygotowania propozycji rozwiązań, dających możliwość aby roszczenia podmiotów związane z zawieraniem w ramach procesu prywatyzacji pakietami socjalnymi były co do zasady rozpatrywane przez sądy pracy.

Brak informacji strony związków zawodowych. Na chwilę obecną propozycja jest tożsama z propozycją z dnia 10 kwietnia 2009 r.

projekt

Ustawa z dnia.....2009 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji

Art. 1. W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz.U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397 z późn. zm.¹⁾) po art. 2d dodaje się art. 2e w brzmieniu:

„Art.2e. Jeżeli z zawartego w ramach procesu prywatyzacyjnego porozumienia obejmującego zobowiązania związane z ochroną interesów pracowników wynikają roszczenia dla pracowników, sądem właściwym do ich rozstrzygnięcia jest sąd pracy.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 90, poz. 844, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 116, poz. 1207, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703 i 2722, z 2005 r. Nr 167, poz. 1400, Nr 169, poz. 1418, Nr 178, poz. 1479 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 107, poz. 721 i Nr 208, poz. 1532, z 2008 r. Nr 180, poz. 1109 oraz z 2009 r. Nr 13, poz. 70.

III. Obszar polityki gospodarczej

12.Przyspieszona amortyzacja

Zadanie to jest już realizowane

13.Subsydiowanie zatrudnienia jako alternatywy wobec zwolnień grupowych.

Projekt propozycji do specustawy z dnia 24.04.2009 r.

USTAWA

z dnia ..... 2009 r.

**o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności
pracodawcy oraz o zmianie niektórych innych ustaw**

Art. 1. W ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z 2008 r. Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 14 dodaje się art. 14 a w brzmieniu:

„ **Art. 14a.** 1. W okresie od dnia złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy spełniającego wymogi wskazane w art. 22-25 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz U z 2003 Nr 60, poz. 535) do dnia wydania przez sąd postanowienia w sprawie ogłoszenia upadłości, pracodawca może złożyć do Kierownika Biura Terenowego Funduszu wnioski o wypłatę zaliczek przeznaczonych na zaspokojenie niezaspokojonych świadczeń pracowniczych w kwocie niezaspokojonych świadczeń należnych uprawnionemu pracownikowi, nie wyższej jednak niż wysokość minimalnego wynagrodzenia ogłaszanego w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w dniu wypłaty zaliczki.

2. Wniosek obejmuje zbiorczy wykaz niezaspokojonych roszczeń pracowniczych, do którego stosuje się odpowiednio art. 15 ust. 1 oraz poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię wniosku o ogłoszenie upadłości złożonego w sądzie wraz z dołączonymi do niego dokumentami”:

2) po rozdziale 4 dodaje się rozdział 4a w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Zakres i tryb wypłaty świadczeń na zatrudnienie subsydiowane przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz ustalenia warunków spłaty zaciągniętych przez pracodawców zobowiązań wobec Funduszu w warunkach przejściowych trudności finansowych

Art. 22a. 1. W razie zaistnienia przejściowych trudności finansowych pracodawcy skutkujących spadkiem osiąganych obrotów gospodarczych nie mniej jednak niż 30% w

stosunku do okresu sprzed 30 czerwca 2008 r., gdy jednocześnie podlega ustawie z dnia 13 lipca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późn. zm.¹⁾), prowadzi pełną księgowość w rozumieniu ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.²⁾), nie zalega ze zobowiązaniami publicznoprawnymi, a także nie zachodzą przesłanki niewypłacalności, o których mowa w art. 11-13 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo naprawcze i upadłościowe (Dz. U. Nr 60, poz. 535, z późn. zm.³⁾), może wówczas być stosowany:

- a) przestój, w rozumieniu niniejszej ustawy zachodzi wówczas jeżeli pracownicy byli gotowi do wykonania pracy, a doznali przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy spowodowanych okolicznościami, o których mowa w ust. 1;
- b) ograniczony wymiar czasu, który polega na obniżeniu czasu pracy nie więcej jednak niż do 50% pełnego czasu pracy, a ograniczenie wynagrodzenia w tym czasie będzie proporcjonalne do ograniczenia czasu pracy.

2. W przypadku określonym w ust. 1 dysponent Funduszu może na podstawie uzasadnionego wniosku pracodawcy złożonego do ministra właściwego do spraw pracy za pośrednictwem kierownika Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, zaakceptowanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki lub ministra właściwego do spraw skarbu państwa w zakresie swoich kompetencji, co do oceny zasadności wniosku i przewidywanych pozytywnych rezultatów wsparcia pracodawcy środkami Funduszu:

- 1) udzielić pracownikom tego pracodawcy:
  - a) miesięcznego świadczenia na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych za czas przestoju, łącznie za okres nie przekraczający 6 miesięcy przypadających w okresie ostatnich 3 miesięcy przed datą złożenia wniosku lub 9 miesięcy po dacie złożenia wykazu, w wysokości nie wyższej niż zasiłek dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.⁴⁾). Łączne wynagrodzenie miesięczne za czas przestoju finansowane w części ze środków Funduszu oraz ze środków pracodawcy nie może być niższe niż wysokość minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 14a ust. 1, obowiązującego w dniu wypłaty wynagrodzenia za przestój;
  - b) miesięcznego subsydium na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych z tytułu ograniczenia wymiaru czasu pracy, nie przekraczającym 6 miesięcy, w wysokości 70 % zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w pkt 1a, przy czym łączne wynagrodzenie miesięczne wynikające z ograniczenia wymiaru czasu pracy i subsydium nie może być niższe niż wysokość minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 14a ust. 1, obowiązującego w dniu wypłaty wynagrodzenia;
  - c) miesięcznego świadczenia na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych od przyznanych świadczeń określonych w pkt 1 lit. a i b, za okres 6 miesięcy, poczynając od miesiąca następującego po dacie zaakceptowania wniosku o wypłatę świadczenia z Funduszu;
- 2) ustalić nowe warunki spłaty należności Funduszu powstałych przed dniem 30 czerwca 2008 r., wobec podmiotów, którym udzielono pożyczki z tytułu przejściowych trudności finansowych na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie

roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz.1, z późn.zm.⁵⁾) i które nie podlegają procesowi likwidacji, w tym:

- a) zawiesić postępowanie egzekucyjne i naliczanie odsetek od niespłaconej kwoty świadczeń pracowniczych stanowiących należności Funduszu na okres 1 roku od daty wniosku, z możliwością przedłużenia terminu spłaty o kolejny okres 1 roku na podstawie dodatkowego wniosku, o ile sytuacja gospodarcza pracodawcy nie uległa pogorszeniu w stosunku do sytuacji opisanej w pierwszym wniosku, lub
- b) odroczyć pracodawcy termin płatności należności Funduszu oraz rozłożyć spłatę należności na raty:
  - w przypadku jednorazowej spłaty przez dłużnika, w terminie 14 dni po dacie złożenia wniosku, 15 % należności wobec Funduszu, dysponent Funduszu ustala 12 miesięczny okres odroczenia płatności i spłatę pozostałej części należności w 24 ratach,
  - w pozostałych przypadkach, dysponent Funduszu ustala 12 miesięczny okres odroczenia płatności i spłatę pozostałej części należności w 12 ratach.

3. Pracodawca, o którym mowa w ust. 1 musi wykazać związek pomiędzy spadkiem sprzedaży lub zamówień, a rozwojem kryzysu gospodarczego, a także przedstawić program naprawczy w perspektywie rocznej, uprawdopodobniający poprawę kondycji finansowej firmy.

4. Świadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt. 1 udzielane są w formie bezzwrotnej pomocy finansowej. Warunkiem wypłaty jest zobowiązania się pracodawcy, iż w okresie nie krótszym niż 12 miesięcy od daty złożenia wniosku nie rozwiąże umowy o pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika.

5. Świadczenia wpłacane są na rachunek pracodawcy, który wypłaca je uprawnionym pracownikom lub odprowadza należne składki, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6. Świadczenia, o których mowa w 2 pkt. 1, udzielone przez dysponenta Funduszu, kierownik Biura Terenowego Funduszu właściwy ze względu na siedzibę pracodawcy przekazuje jednorazowo za okres sprzed daty wniosku oraz miesięcznie z dołu, z okresu po dacie wniosku, na podstawie wykazu uprawnionych pracowników składanego przez pracodawcę do końca miesiąca, za który świadczenie jest należne.

7. Minister właściwy do spraw pracy, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzory wniosków oraz wykazu, o których mowa w ust. 2 i 6, a także wymagane dokumenty uzasadniające wnioski oraz towarzyszące wykazowi, a także zakres oceny i akceptacji ministra właściwego do spraw gospodarki lub ministra właściwego do spraw skarbu państwa, o której mowa w ust. 1.

Art. 22b. Dysponent Funduszu może upoważnić Dyrektora Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych do wykonania czynności, o których mowa w art. 22a, w całości lub w części.

Art. 22c. 1. Pracownikom, którym pracodawca zamierza wypłacić wynagrodzenie z tytułu przestoju lub zmniejszył wymiar czasu pracy na podstawie odrębnych przepisów i którym może przysługiwać również inne świadczenie z tytułu subsydiowanego zatrudnienia finansowanego ze środków publicznych, należy się wyłącznie jedno wyższe świadczenie. Oświadczenie o nie korzystaniu z innych form wsparcia subsydiowanego zatrudnienia, pracodawca składa wraz z wnioskiem.

2. Bezzwrotna pomoc finansowa nie przysługuje pracownikowi, jeżeli za okres uzyskiwania świadczenia pobiera wynagrodzenie za czas choroby określone w art. 92 kodeksu pracy lub zasiłek z ubezpieczenia chorobowego określony przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r.

o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U z 2005 r. Nr 31, poz. 267 z późn. zm.⁶⁾)

Art. 22d. W sytuacji gdy wypłacona z Funduszu bezzwrotna pomoc finansowa zostanie wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem wówczas pracodawca jest zobowiązany do natychmiastowego zwrotu całej sumy wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia następnego po dniu wypłaty.

Art. 22e. Z tytułu przejściowych trudności pracodawca może tylko jeden raz wystąpić z wnioskiem o wypłatę bezzwrotnej pomocy finansowej.

Art. 22f. Art. 8. Pracodawca, który skorzystał z bezzwrotnej pomocy finansowej zobowiązany jest do odprowadzania składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości dwukrotności podstawy wymiaru składki określonej w ustawie budżetowej.

Art. 22g. Przepisy rozdziału 4a obowiązują do końca 2012 roku”;

3) w art. 23:

a) w ust. 1 po wyrazach „Przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń” dodaje się: „oraz zaliczki, o której mowa w art. 14a”;

b) w ust. 3 skreśla się wyrazy:
„nieprowadzących działalności gospodarczej”;

4) po art. 25 ust. 1, po pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
„9) dofinansowania z innych funduszy”;

5) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„**Art. 26a.** Dysponent Funduszu może podejmować działania związane z realizacją ustawowych zadań Funduszu z wykorzystaniem środków zagranicznych”;

6) w art. 31 w ust. 1 po pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) podległych ministrowi właściwemu do spraw pracy wydzielonych stanowisk pracy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, usytuowanych w strukturze urzędu obsługującego ministra”;

7) art. 31 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Koszty obsługi Funduszu ponoszone przez Biura oraz koszty utworzenia i funkcjonowania wydzielonych stanowisk pracy Funduszu, w szczególności stanowisk pracy radców prawnych oraz stanowisk pracy do spraw analizy i oceny sytuacji ekonomicznej pracodawcy oraz obsługi wniosków pracodawców w sprawie wypłaty świadczeń z Funduszu na subsydiowane zatrudnienie, a także innych zadań związanych z dysponowaniem środkami Funduszu

usytuowanych w strukturze urzędu obsługującego ministra, o których mowa w ust. 1, obciążają ten Fundusz”;

8) w art. 32 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Nabór kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy na wydzielonych stanowiskach pracy Funduszu, o których mowa w ust. 1 pkt 3 odbywa się na zasadach określonych przez ministra właściwego do spraw pracy”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) w art. 108 po ust. 1a dodaje się ust.1b w brzmieniu:

„1b. Minister właściwy do spraw pracy dokona w 2009 r. zmian w planie finansowym Funduszu Pracy polegających na jednorazowym wydzieleniu z nadwyżki środków Funduszu jaka wystąpiła na koniec 2008 r. kwoty 1.000 mln zł oraz przeznaczeniu jej na wydatki z tytułu subsydiowanego zatrudnienia, a także przekazaniu wydzielonych środków na rachunek Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń pracowniczych, o których mowa w art. 22a ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U z 2003 r. Nr 213, poz. 2081, Nr 223, poz. 2217, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 5, poz. 19, z 2005 r. Nr 62, poz.551, z 2006 r. Nr 5, poz. 25, z 2006 r., Nr 79, poz. 550, Nr 8, poz. 18, Nr 149, poz. 1077, z 2008 r. Nr 6, poz. 20, Nr 86, poz. 525, Nr 237, poz.1654.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z 2004 r. Nr 93, poz. 894, z 2005 r. Nr 85, poz.727, Nr 86, poz.732, Nr 143, poz.1199, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz.708, Nr 217, poz.1590, Nr 225, poz.1635, Nr 217, poz.1590, z 2007 r. Nr 105, poz.721, Nr 112, poz.769, Nr 120, poz. 818, Nr 192, poz. 1378, Nr 195, poz.1414, Nr 225, poz.1671, z 2008 r. Nr 118, poz.745, Nr 141, poz. 888, Nr 180, poz.1109, Nr 209, poz.1316, 1318 i 1320 w M.P z 2005 Nr 49 poz.671 i 672, z 2006 r. Nr 57 poz. 609 i 610, z 2007 r. Nr 54, poz. 614 i 615, z 2008 r. Nr 61, poz. 539 i 540.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 91, poz. 871, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146 poz.1546, Nr 173, poz. 1808, Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 94, poz. 785, Nr 183, poz. 1538, Nr 184, poz.1539, z 2006 r. Nr 47, poz. 347, Nr 133, poz. 935, Nr 157, poz.1119, z 2007 r. Nr 179, poz.1279, Nr 123, poz. 850, z 2008 r. Nr 96, poz.606, Nr 116, poz. 731, Nr 234, poz. 1572.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. 2002 r. Nr 9, poz. 85, Nr 127, poz. 1088, Nr 155, poz. 1287 i Nr 199, poz. 1673, z 2003 r. Nr 210, poz. 2037 i Nr 229, poz. 2271, z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 132, poz. 1110.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U.2006 r. Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 03, poz. 16, Nr 47, poz. 318, Nr 115, poz. 792, z 2008, Nr 93, poz. 582, Nr 119, poz. 771, Nr 234, poz.1570, Nr 237, poz. 1654 oraz 2009, Nr 22, poz.120.

UZASADNIENIE

I. Opis proponowanych rozwiązań

Pogarszająca się koniunktura dla wielu branż gospodarczych może, z przyczyn ekonomicznych, spowodować czasowe zmniejszenie portfela zamówień, a co za tym idzie czasowego zatrzymania produkcji lub innego rodzaju działalności lub jej znaczne ograniczenie. Pracodawca ponosi koszty zatrudnienia pracowników, nawet jeśli nie wytwarza żadnych dóbr czy usług. W takim przypadku pracodawca zwykle decyduje się zredukować zatrudnienie, co związane jest jednak z dodatkowymi kosztami. Dodatkowy wzrost kosztów związany ze zwolnieniami pracowników może doprowadzić pracodawcę do upadłości. Prowadzi również do wzrostu bezrobocia, a przez to generuje dodatkowe koszty budżetu państwa i Funduszu Pracy związane z wydatkami na pomoc społeczną, ochronę socjalną oraz zasiłki dla bezrobotnych i przeciwdziałanie bezrobociu oraz może generować wzrost wydatków FGŚP związanych ze wzrostem ilości upadłości.

Dzięki świadczeniom przyznanym pracownikom z tytułu zatrudnienia subsydiowanego, obniżeniu mogą ulec koszty pracy, a przez to poprawić się sytuacja finansowa pracodawcy w okresie spowolnienia gospodarczego, utrzymany poziom zatrudnienia, a przez to gotowość do podjęcia działalności w przypadku poprawy koniunktury oraz utrzymana konkurencyjność prowadzonej działalności. Pozwoli również wykorzystać czas wypłaty świadczeń na dostosowanie prowadzonej działalności do zmieniających się warunków rynkowych.

W nowelizowanej ustawie:

1. Dodano art. 14a, zgodnie z którym skróceniu ulega okres, w którym następuje częściowe zaspokojenie świadczeń pracowniczych. Dotychczasowe przepisy uzależniały wypłatę świadczeń pracowniczych z Funduszu od daty ogłoszenia niewypłacalności pracodawcy. Projektowane zmiany umożliwiają wypłatę zaliczkową świadczeń pracowniczych na wniosek pracodawcy złożony bezpośrednio po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości ograniczonych jednak do kwoty minimalnego wynagrodzenia.
2. Dodano nowy rozdział 4a ustawy, regulujący wypłatę przez Fundusz świadczeń pracowniczych mających charakter bezzwrotnej pomocy finansowej z tytułu subsydiowanego zatrudnienia na podstawie złożonego przez pracodawcę wniosku do Ministra Pracy i Polityki Społecznej za pośrednictwem kierownika Biura Terenowego FGŚP, zaakceptowanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki lub ministra właściwego do spraw skarbu państwa w zakresie swoich kompetencji co do zasadności wniosku i przewidywanych efektów wsparcia pracodawcy bezzwrotną pomocą finansową przeznaczoną na utrzymanie zatrudnienia w przypadku zaistnienia przejściowych trudności finansowych. Podstawą wypłaty świadczeń wskazanych w ustawie jest spadek obrotów gospodarczych spowodowanych przejściowymi trudnościami finansowymi oraz braku przesłanek niewypłacalności, o których mowa w ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze. Warunkiem uzyskania przedmiotowego świadczenia jest prowadzenie przez pracodawcę pełnej

księgowości, niezaleganie z zobowiązaniami publicznoprawnymi oraz podleganie ustawie z dnia 13 lipca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. Pracodawca ponadto zobowiązany jest wykazać związek pomiędzy spadkiem sprzedaży lub zamówień, a rozwojem kryzysu gospodarczego, a także przedstawić program naprawy w perspektywie rocznej, uprawdopodobniający poprawę kondycji finansowej firmy.

3. Bezzwrotna pomoc finansowa obejmować będzie również świadczenia na rzecz tytułu opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionych pracowników w części należnej od pracodawcy. W obu przypadkach świadczenia zabezpieczą 6 miesięczne wydatki pracodawcy z ww. tytułów.
4. Wprowadza się nowe tytuły świadczeń finansowanych ze środków FGŚP ukierunkowane na ochronę stanu zatrudnienia pracodawcy oraz ulgi w spłacie zadłużenia na rzecz Funduszu w warunkach przejściowych trudności finansowych pracodawcy, pogorszenia sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa przy spadku zamówień powodującym spadek obrotów przynajmniej o 30 % w stosunku do okresu sprzed daty 30 czerwca 2008 r. jako hipotetycznej daty możliwych pierwszych oznak kryzysu finansowego w USA.

O przyznaniu nowych rodzajów świadczeń decyduje dysponent Funduszu na podstawie wniosku pracodawcy złożonego do Ministra Pracy i Polityki Społecznej za pośrednictwem kierownika Biura Terenowego FGŚP, podlegający ocenie i akceptacji przez Ministra Skarbu Państwa lub Ministra Gospodarki w zakresie swoich kompetencji. Świadczenie wypłaca kierownik Biura Terenowego Funduszu na podstawie wykazu pracowników. Przepis przewiduje również możliwość zawieszenia postępowania egzekucyjnego w stosunku do dłużnika Funduszu oraz zaprzestania naliczania odsetek w okresie prolongaty terminu spłaty oraz możliwość rozkładania zadłużenia na dogodne nieoprocentowane raty. Zmiana warunków spłaty zadłużenia dokonywana byłaby w oparciu o umowę z dłużnikiem oraz zabezpieczona na jego majątku.

5. Wobec faktu, iż wypłata bezzwrotnej pomocy finansowej wiąże się ze znacznym uszczupleniem budżetu Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, dlatego też aby wskazana instytucja nie popadła w kłopoty finansowe niezbędne jest więc podwyższenie składki dla pracodawców, którzy skorzystali z tej pomocy na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z obowiązującej 0,1 % na 0,5% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Jednocześnie należy stwierdzić, iż wprowadzenie nowej składki nie wpłynie na znaczne obciążenie pracodawcy, gdyż jest to zmiana zaledwie o 0,4%.
6. W art. 23 ust. 1 dodano nowy tytuł wypłat z Funduszu z tytułu zaliczkowej wypłaty świadczeń.

Zmiana w ust. 3 konieczna jest ze względu na fakt, iż dotychczasowe brzmienie cytowanego artykułu uniemożliwiającego osobie fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą ubieganie się w Funduszu o określenie nowych warunków zwrotu wypłaconych świadczeń, jak również odstąpić w całości lub w części od ich

dochodzenia prowadzi do nierównego traktowania osób fizycznych, co jest sprzeczne z Konstytucją RP zobowiązującą do równego traktowania podmiotów.

7. W art. 25 i 26 dodano nowe potencjalne źródła zasilania i realizacji zadań Funduszu.
8. W art. 31 ust.1 pkt 3 i ust 5 przewidziano możliwość utworzenia i funkcjonowania wydzielonych stanowisk pracy Funduszu, w szczególności stanowisk pracy radców prawnych oraz stanowisk pracy do spraw analizy i oceny sytuacji ekonomicznej pracodawcy oraz obsługi wniosków pracodawców w sprawie wypłaty świadczeń z Funduszu na subsydiowane zatrudnienie, a także innych zadań związanych z dysponowaniem środkami Funduszu usytuowanych w strukturze urzędu obsługującego Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

W art. 2 projektu ustawy wskazano źródło pokrycia wydatków na nowe świadczenia związane z zatrudnieniem subsydiowanym z FGŚP w 2009 r. ze środków Funduszu Pracy.

II. Ocena skutków regulacji (OSR).

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa.

Przepisy ustawy będą dotyczyły: ministra właściwego do spraw pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, ministra właściwego do spraw skarbu państwa, ministra właściwego ds. gospodarki., pracowników i pracodawców.

2. Zakres konsultacji społecznych.

Projekt ustawy zostanie poddany uzgodnieniom międzyresortowym i konsultacjom społecznym w trybie ustaw o związkach zawodowych oraz organizacjach pracodawców oraz konsultacjom z organizacjami pracodawców. Projekt zostanie przekazany do opinii następującym organizacjom: NSZZ Solidarność, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Konfederacji Pracodawców Polskich, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Business Centre Club – Związkowi Pracodawców, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Radzie Działalności Pożytku Publicznego oraz Naczelnej Radzie Zatrudniania.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa.

- 1) Bezpieczeństwo utrzymania płynności finansowej Funduszu wymaga podniesienia wysokości składki w latach 2010-2011 do poziomu 0,5% solidarnie dla wszystkich pracodawców.
- 2) Jednocześnie wydaje się naturalnym, aby pracodawcy korzystający z pomocy FGŚP w ustabilizowaniu własnej sytuacji finansowej ponieśli dodatkowe koszty w postaci zwiększonej składki na rzecz pozostałych pracodawców.
- 3) Proponuje się zwiększyć wymiar składki dla pracodawców korzystających ze świadczeń subsydiowanego zatrudnienia dwukrotnie w okresie 2 lat od 2012 r.

4. Wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, sytuację i rozwój regionalny.

Proponowane zmiany powinny, zgodnie z założeniami, wywrzeć korzystny wpływ na rynek pracy poprzez zmniejszenie liczby upadłości przedsiębiorców oraz ustabilizowanie sytuacji finansowej przedsiębiorców, których pracownicy otrzymają świadczenia z Funduszu, co przełoży się na mniejszy wskaźnik bezrobocia. Proponowane zmiany nie powinny negatywnie wpływać na segmenty rynku i zakłócać mechanizmy konkurencji, monopolizacji, prywatyzacji itd. Projektowana regulacja nie będzie mieć wpływu na politykę gospodarczą i regionalną państwa.

Szacowane skutki finansowe dla Funduszu Pracy

Zakłada się, że wypłaty zaliczki w wysokości zasiłku dla bezrobotnych obejmie ok. 240 tys. pracowników i w związku z tym szacuje się, że skutki finansowe dla Funduszu Pracy wyniosą ok. 1.000 mln. zł.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt ustawy zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz.2039, z późn. zm.), dlatego nie podlega notyfikacji.

III. Zgodność projektu z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie narusza przepisów obowiązujących w Unii Europejskiej.